

pozarządowiec

październik nr 2 (160) 2016 rok XX

DOM SĄSIEDZKI

// ZAWODZIE PO SĄSIEDZKU // ELBLĄSKIE CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W ELBLĄGU //

DOTACJE PRZYZNANE W RAMACH FUNDUSZU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ //

DOM SĄSIEDZKI JASKOWA 7 // ZATORZE NA WARSZTAT // TO JUŻ DZIESIĘĆ LAT LOKALNEGO DZIAŁANIA //

Czy słyszeli Państwo o Domu Sąsiedzkim? To takie miejsce, które ma służyć integracji mieszkańców, ma być przestrzenią do wspólnych rozmów, warsztatów edukacyjnych, pikników, gdzie pracować mają animatorzy i streetworkerzy. To idealne miejsce do rozwoju i kreatywnego spędzania czasu. Taki właśnie Dom powstał w Elblągu. To pierwsze tego typu miejsce w naszym regionie. Wszystko dzięki projektowi „Aktywne Zawodzie”, o którym będziecie mogli Państwo przeczytać właśnie w tym wydaniu.

Ponadto, przygotowaliśmy dla Państwa artykuły opisujące dobre praktyki z regionu w kontekście ekonomii społecznej. Serdecznie polecam tekst „Zatorze na warsztat” oraz Dom Sąsiedzki „Jaškowa 7”. Z kolei w rubryce poradnik znajdziecie Państwo szczegółowy opis czym jest przedsiębiorstwo społeczne oraz jakie kryteria muszą zostać spełnione, by stać się takim podmiotem.

Życzę miłej lektury

Red. Paulina Krasodomska

Ekonomia społeczna w regionie

Zawodzie po sąsiedzku	3
<i>Anna Lebek-Obrycka</i>	
Elbląskie Centrum Integracji Społecznej	5
<i>Paulina Krasodomska</i>	
Ścieżka ubiegania się o dotacje w ramach Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej	6
<i>Justyna Duks, Marta Liberadzka</i>	
Stawiają na zatrudnienie	7
<i>Anna Rzeszot</i>	
Dotacje przyznane w ramach Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej	8
<i>Marta Liberadzka</i>	
Rada Elbląskich Organizacji Pozarządowych w nowym składzie	12
<i>Paulina Krasodomska</i>	
Ruszyła XII edycja konkursu im. Dr Aleksandr Gabrysiak	13
<i>Rafał Narnicki</i>	
Słów kilka o Wojewódzkiej Radzie Organizacji Pozarządowych	14
<i>Paulina Krasodomska</i>	
Forum jak zjazd rodzinny	14
<i>Arkadiusz Jachimowicz</i>	
Bezpłatna oferta udostępniania pomieszczeń i sprzętu	16
<i>Paulina Krasodomska</i>	
Dobre praktyki w regionie	
Dom Sąsiedzki „Jaškowa 7”	17
<i>Martyna Bomba</i>	
Zatorze na warsztat	19
<i>Monika Hausman-Pniewska</i>	
To już dziesięć lat lokalnego działania!	21
<i>Rafał Narnicki</i>	
Chcieć znaczy móc	23
<i>Katarzyna Ciszewska-Wojtas</i>	
Poradnik	
Aspekty formalno-prawne dotyczące przedsiębiorstw społecznych	25
<i>Agata Błaszczak</i>	
Sukces społeczny i ekonomiczny	28
<i>Krzysztof Rykowski</i>	
Działalność organizacji pozarządowych	29
<i>Justyna Duks</i>	

pozarządowiec

PISMO INFORMACYJNE
ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wydawca

Stowarzyszenie ESWIP
82-300 Elbląg, ul. Związku Jaszczurczego 17
tel./faks: 55 236 27 16, 55 235 33 88
e-mail: redakcja@eswip.pl

Redaktor naczelny

Arkadiusz Jachimowicz

Redaktor wydania

Paulina Krasodomska

Projekt okładki

Kuba Qbi Strumiński

Skład komputerowy

Agencja Reklamowa Contact

Internetowe wydanie pisma dostępne na

www.eswip.pl

Wydanie jest bezpłatne.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Zastrzegamy sobie prawo skracania tekstów i zmiany tytułów. Autorzy tekstów prezentują swoje własne opinie.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

STOWARZYSZENIE ESWIP

Jesteśmy członkiem Sieci Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT, Sieci Wspierania Rozwoju Lokalnego HEROLD oraz Federacji Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOŚa.

ZAWODZIE PO SĄSIEDZKU

Anna Tebek-Obrycka

Jesień sprzyja herbacianym spotkaniom i twórczym zabawom w przyjaznej, ciepłej atmosferze. To czas, w którym lubimy usiąść na kanapie ze znajomymi i pogadać o wszystkim i o niczym. To znakomity moment na to, by podwórko zamienić na przytulny, otwarty dla wszystkich „dom” – Dom Sąsiedzki. I taką właśnie możliwość mają mieszkańcy elbląskiego Zawodzia.

KIM JEST SĄSIAD?

Jeszcze do niedawna sąsiedzi znali się niemal jak łyse konie. Nie tylko w klatce czy bloku, ale też na podwórku czy osiedlu. Nasze „domy” były miejscem co weekendowych spotkań towarzyskich o różnorodnym charakterze. To sąsiadka pilnowała naszej pociechy, gdy trzeba było awaryjnie załatwić jakąś sprawę. To sąsiad pomagał w naprawianiu zamka czy holowaniu samochodu. To sąsiedzi pilnowali naszego domu w czasie wyjazdu na wakacje. Ba! Co niektórzy podlewali nawet kwiaty i karmili papużkę. Dobry sąsiad był nieocenionym skarbem. Rzecz jasna z jednymi żyło się lepiej, z innymi jak pies z kotem. Co by jednak nie mówić, był to czas, w którym słowo „sąsiad” miało szczególne znaczenie. Niestety przez ostatnie kilkanaście lat w pogoni za współczesnością zapomnieliśmy o idei sąsiedztwa. Coraz częściej spotkać można lokatorów jednego budynku, którzy, a i owszem, znają jego mieszkańców, ale nie nawiązują z nimi bliższych relacji. Zapomnieliśmy o sobie goniąc za pieniędzmi, wyższym statusem społecznym, marką, modą. Co gorsza niechętnie dzielimy się z „sąsiadami” własną przestrzenią domową, choć tak łatwo przychodzi nam upublicznianie jej najlepszych elementów na platformach społecznościowych. Trudno też znaleźć miejsca sąsiedzkich spotkań – tak oczywiście jeszcze kilkanaście lat temu. Kluby osiedlowe pozamykano a te, które przetrwały nie zawsze wypełniają swoją rolę. Z podwórek zniknęły trzepaki i ławeczki a place zabaw stały się ogrodzonymi, pilnie strzeżonymi terenami. Ogródki będące aktualnie naszą własnością nie są już miejscem wspólnego sadzenia, pielienia i wyjadania zbiorów. Nie oznacza to rzecz jasna, że nie spotykamy się w ogóle. Jednak cha-

rakter, zasięg i sposób zmieniły się znacząco. Szansę na towarzyskie wymiany dajemy nie tym, z którymi mieszkamy ścianę w ścianę a tym, którzy mają tak jak my podobne zainteresowania, potrzeby rozwojowe czy reprezentują podobny status ekonomiczno-społeczny. Czy jednak nie tęskno nam za tamtymi „sąsiedzkimi” czasami?

MODA NA SĄSIEDZTWO

Jedna z najbardziej rozpoznawalnych na świecie firm w zakresie sprzedaży i produkcji m.in. mebli dostrzegła tę naturalną tęsknotę za zwykłą codziennością, byciem ze sobą i z innymi. W myśl idei przewodniej tegorocznej kampanii zachęca nas do życia po swojemu, spokojniej, nieidealnie. W ramach przygotowanego przez firmę eksperymentu społecznego wyłaniają się oczywiste wnioski: dobrze mieć sąsiada. Nie tylko „mieć”, ale też znać. Idąc tym tropem firma uruchomiła inicjatywę, której celem jest integracja lokalnej społeczności oraz odbudowa tradycji dobrych relacji sąsiedzkich. Spotkania realizowane w ramach kampanii mają być okazją do poznania mieszkańców swojej dzielnicy i wymiany doświadczeń.

Jednakowoż pomysł ten został zainspirowany wiele lat temu w kilku miejscach w Polsce. Jednym z pierwszych był Dom Sąsiedzki „Gościnna Przystań” utworzony w ramach działalności Gdańskiej Fundacji Innowacji Społecznych w 2010 roku w budynku dawnego Oratorium na gdańskiej Oruni¹, utworzonego przez Towarzystwo Salezjańskie. Obecnie w Gdańsku działa już 10 Domów Sąsiedzkich. Wszystkie pełne są ludzi – sąsiadów – i nie tylko.

SKĄD POMYSŁ NA DOM SĄSIEDZKI W ELBLĄGU?

„Rozwój centrów społecznościowych, określanych jako domy sąsiedzkie (...) rozpoczął się w Londynie w połowie XIX w.”² W kolejnych latach dotarł do Stanów Zjednoczonych, Holandii, Austrii czy Włoch. W Polsce zacząłki aktywności o zbliżonym charakterze lokowane są na lata 90-te XX wieku jednak niewiele z tamtejszych działań czy miejsc przetrwało do dziś. Obecnie mamy co prawda dostęp do oferty tworzonej przez instytucje kultury czy szkoły, jednak jest to oferta zaprojektowana dla ściśle wybranej grupy odbiorców. Nie bez powodu coraz częściej mówi się o syndromie gettoizacji poszczególnych grup społecznych czy wiekowych. A przecież kluczem do rozwoju wspólnot lokalnych i aktywizacji środowiska jest współpraca na rzecz wspólnego dobra, w jednym kierunku ze zdwojoną siłą. Takie właśnie założenia ma model Domu Sąsiedzkiego stanowiącego narzędzie integrowania, przestrzeń do pobudzania oraz włączania ludzi w działania. **Z początkiem października w ramach projektu „Aktywne Zawodzie” swoje funkcjonowanie rozpoczął pierwszy w Elblągu Dom Sąsiedzki na Zawodziu, który jest częścią kompleksowej oferty wsparcia dla mieszkańców tej dzielnicy.** Bowiem kluczem do sukcesu jest tu praca z osobami indywidualnymi przy jednoczesnym budowaniu wspólnoty i wzmacnianiu otoczenia uczestników projektu w ramach oferty DOM-u. Jego powstanie było wynikiem prowadzonych w 2015 r. konsultacji społecznych dotyczących założeń „Lokalnego programu rewitalizacji Elbląga 2020+”. W toku spotkań, bazując na własnych, konkretnych problemach, mieszkańcy wypracowali swoje pomy-

1) Gościnna Przystań na Facebooku: <https://www.facebook.com/GoscinnaPrzystan>;

2) publ. Model Domu Sąsiedzkiego wypracowany w ramach projektu „CEAL – nowe spojrzenie na ekonomię społeczną z perspektywy brytyjskich doświadczeń”; Gdańska Fundacja Innowacji Społecznych, Gdańsk 2011;

sły na zmianę w tej dzielnicy miasta. Wśród nich znalazły się m.in. utworzenie Domu Sąsiedzkiego połączonego ze świetlicą, a także działalność Klubu Seniora. Podążając tym tropem Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych we współpracy z partnerami: Elbląskim Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Elblągu oraz Spółdzielnią Socjalną IDEA stworzyło kompleksowy plan interwencji, który finalnie w formie projektu pn. „Aktywne Zawodzie” otrzymał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Wraz z początkiem września br. rozpoczęła się jego realizacja a w dniu 1 października oficjalnie otwarto Dom Sąsiedzki.

AKTYWNE ZAWODZIE W SKRÓCIE

Wsparciem w ramach projektu objętych zostanie 60 osób znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej, zawodowej i społecznej. Dla każdego uczestnika przygotowana zostanie indywidualna ścieżka wsparcia opierająca się na różnych rodzajach pomocy, wśród których pojawi się m.in. poradnictwo specjalistyczne – prawne i mediacyjne, wsparcie asystenta rodziny, cykle edukacyjne, usługi opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz warsztaty rozwoju zawodowego. Wszystko to w terminie od 01 września 2016 do 31 sierpnia 2018. Jednym z zadań jest również prowadzenie Centrum Animacji i Streetworkingu, czyli Domu Sąsiedzkiego.

CO SIĘ DZIEJE W DOMU SĄSIEDZKIM?

Zawodzianki Dom Sąsiedzki powoli zaczyna wypełniać się ludźmi. We wtorki i czwartki spotykają się seniorzy. W kawiarnianej sali czeka na nich herbata, kawa i mleko w lodówce. Na miękkich kanapach i krzesłach przy stole można spokojnie usiąść, pogadać, wymienić się umiejętnościami i wspólnie skorzystać ze spotkań ze specjalistami. W tych samych dniach w godzinach popołudniowych swoje podwoje otwiera Kreatywna Przestrzeń Młodych. We wtorki młodzi mogą skorzystać z warsztatów bębniarskich, w pozostałe dni planują przeprowadzać akcje animacyjne, realizować spotkania teatralne czy zajęcia fotograficzne. Środy i piątki zarezerwowane zostały dla dzieci oraz całych rodzin. Dorośli uczestnicy projektu mają szansę pogadać z psycholo-

giem czy prawnikiem, w czasie kiedy ich dzieci korzystają z gier i zabaw integracyjnych, odrabiają lekcje czy tworzą niebanalne dzieła artystyczne. BOWIEM w Domu funkcjonuje Pracownia Działań Twórczych, w której prowadzone są zajęcia plastyczno-rękodzielnicze dla wszystkich zainteresowanych. Dom Sąsiedzki otwarty jest także w soboty, kiedy to prowadzone są warsztatowo-integracyjne spotkania otwarte, bale przebierańców, wspólne gotowanie czy zaplanowane na grudzień przedświąteczne spotkanie na Zawodziu. A z nadziejami wiosny Dom wyjdzie do ludzi. W planach są spotkania na podwórkach, tworzenie ogrodu społecznego, pikniki zawodziankie i wiele, wiele innych. Ci najaktywniejsi skorzystają z wyjazdów integracyjno-edukacyjnych, zaś dla wszystkich zainteresowanych prowadzone będą dedykowane warsztaty. Jakże? – o tym zadecydują sami odbiorcy.

RAZEM DLA ZAWODZIA

Projekt „Aktywne Zawodzie” realizowany będzie do końca sierpnia 2018 roku, ale już dziś trwają prace nad stworzeniem solidnej podstawy do kontynuowania działań po jego zakończeniu. Powstaje trójsektorowa koalicja na rzecz Zawodzian, trwa pozyskiwanie wolontariuszy i sprzymierzeńców, poszukiwanie liderów lokalnych oraz wyposażanie Domu.

Wszystkich chętnych do wsparcia swoimi umiejętnościami, kontaktami

bądź materiałami jak chociażby tkaniny, pasmanteria z domowych szaf czy europalety bądź gwoździe zapraszamy do biura projektu przy ulicy **Warszawskiej 55** (parter budynku) lub kontaktu: tel. 55 625 66 81, e-mail: **aktywnezawodzie@gmail.com**.

ELBLĄSKIE CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Paulina Krasodomska

Stowarzyszenie ESWIP po raz kolejny realizować będzie projekt polegający na wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z terenu Elbląga i powiatu elbląskiego. Przez 24 miesiące, 80 osób w wieku 50-64 lata będzie pracowało nad zmianą swojej aktywności społecznej i zawodowej.

Trudności ze znalezieniem pracy napotyka dziś wiele grup społecznych. Do grup tych należą m. in.: osoby długotrwale bezrobotne czy niepełnosprawne. Specyfika tych grup jest bardzo różnorodna, jednakże w każdej z nich występują osoby z silną motywacją do podjęcia zatrudnienia. Dlatego też zadaniem kadry Elbląskiego CIS będzie podtrzymanie i rozwój tej motywacji, tak by osoba kończąca udział w projekcie mogła swobodnie poruszać się na rynku pracy, a poprzez zdobyte kwalifikacje i umiejętności potrafiła pracę znaleźć i ją utrzymać.

Najważniejszym krokiem w projekcie będzie określenie indywidualnej ścieżki reintegracji zawodowo-społecznej dla każdego uczestnika. Na tej podstawie odbywać się będą spotkania ze specjalistami – doradcą zawodowym, psychologiem, trenerem pracy, których zadaniem będzie wzmocnienie kompetencji społecznych i zawodowych każdej osoby objętej wsparciem. Ale nie tylko, bo spotkania takie bardzo mocno wpły-

wają na rozwój umiejętności osobistych związanych choćby z samodzielnym planowaniem działań, komunikacją z ludźmi, a bardzo często wiarą we własne możliwości.

Wielkim plusem projektu jest to, że zdobyte umiejętności zawodowe nie zostaną pozostawione same sobie. Będzie można je przetestować, a w razie konieczności także podszlifować. Zadzieje się tak, dzięki zaplanowanym w projekcie pracowniom – gospodarczej, usług opiekuńczych, stolarskiej oraz krawieckiej.

Kończąc – w rezultacie udzielonego wsparcia merytorycznego i praktycznego, uczestnicy Elbląskiego CIS podniosą swoją aktywność zawodową, co znacznie zwiększy ich szansę na zdobycie zatrudnienia na rynku pracy. Z drugiej zaś strony uczestnicy zyskają równie cenne wartości, takie jak akceptacja, pewność siebie czy umiejętność nawiązywania więzi społecznych.

Projekt rusza z dniem 1 listopada br. i trwać będzie 31 października 2018.

Wszystkie informacje o projekcie znajdziecie Państwo na stronie www.eswip.pl.

Projekt realizowany będzie przez Stowarzyszenie ESWIP w partnerstwie z Elbląską Radą Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych, Powiatowym Urzędem Pracy i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Elblągu.

ŚCIEŻKA UBIEGANIA SIĘ O DOTACJĘ W RAMACH FUNDUSZU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ

Justyna Duks, Katarzyna Ciszewska-Wojtas

KROK 1

Jeśli jesteście zainteresowani wsparciem finansowym na utworzenie/funkcjonowanie przedsiębiorstwa społecznego i jednocześnie utworzeniem nowych miejsc pracy w powiatach: braniewski, Elbląg, elbląski, ostródzki i iławski to zgłoś się do najbliższego Inkubatora Przedsiębiorczości Społecznej w Elblągu, Ostródzie, Braniewie, Iławie lub odwiedź nasze biuro projektowe przy ul. Związku Jaszczurczego 17, tel. 55 236 27 16.

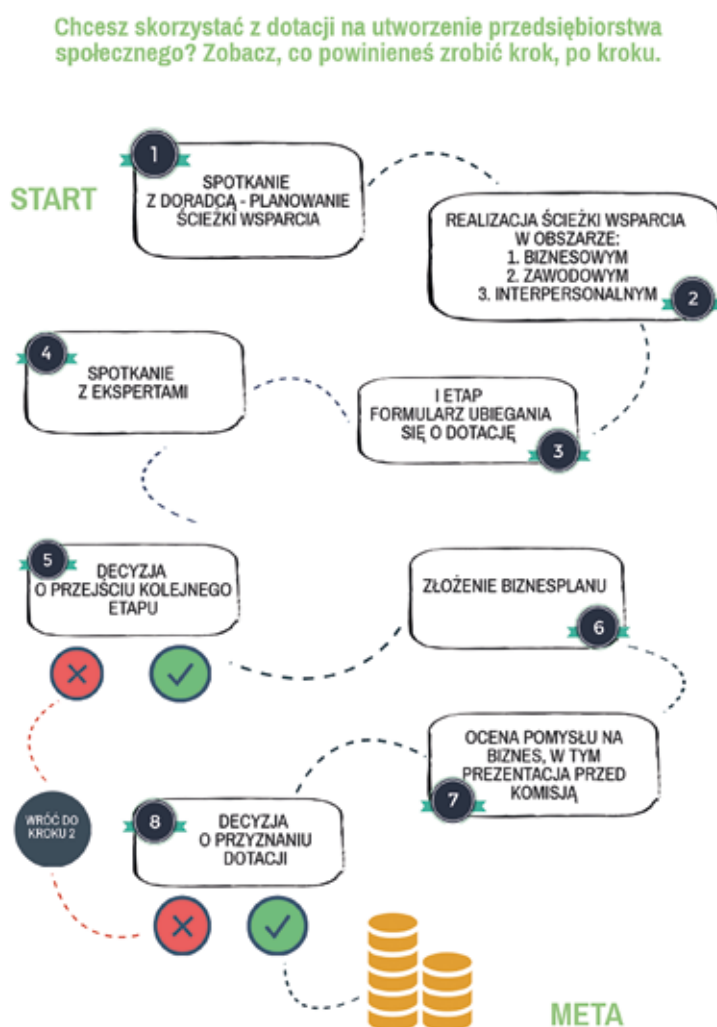
KROK 2

Podczas pierwszego spotkania z doradcą kluczowym/biznesowym ustalicie wspólny plan działania, będzie to ścieżka wsparcia merytorycznego, która ma doprowadzić do powstania przedsiębiorstwa społecznego.

KROK 3

Doradca skieruje Was na szkolenia i doradztwo adekwatne do Waszego doświadczenia i wiedzy. Spotkanie się również z doradcami specjalistycznymi – zawodowym, interpersonalnym i biznesowym.

Po całym cyklu szkoleniowo-doradczym i spotkaniach z doradcami specjalistycznymi, doradca kluczowy/biznesowy wyda opinie, czy jako grupa jesteście już gotowi do starania się o dotacje. Jeśli nie otrzymacie pozytywnej rekomendacji, nic się nie martwcie możecie dalej pracować nad zdiagnozowanymi deficytami. Po to jesteśmy, żeby pomóc Wam rozwijać i pracować nad pomysłem Waszego przedsięwzięcia.

KROK 4

Z pozytywną rekomendacją doradcy kluczowego/biznesowego składacie dokumenty rekrutacyjne do Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej

KROK 5

Następnie uczestniczycie w spotkaniach rekrutacyjnych prowadzonych przez Komisję. Są to spotkania poświęcone ocenie Grupy pod kątem interpersonalnym, zawodowym i biznesowym

KROK 6

Komisja Rekrutacyjna zdecyduje, czy możecie startować w konkursie o otrzymanie dotacji! Jeśli się nie uda, nie poddawajcie się, możecie wziąć udział w kolejnej rundzie konkursowej. Popracujcie dalej z doradcami nad słabymi stronami przedsięwzięcia

KROK 7

Jeśli otrzymaliście pozytywną ocenę możecie starować w konkursie o dotację!

Przed i w trakcie naboru wniosków o udzielenie dotacji możecie skorzystać z doradztwa biznesowego i doszlifować biznesplan.

KROK 8

Komisja Oceny Wniosków zaprosi Was na prezentację swojego pomysłu, oceni biznesplan oraz pozostałe dokumenty projektowe.

LISTA RANKINGOWA

To już ostatni etap drogi do sukcesu, jeśli w wyniku oceny zdobyliście powyżej 60% punktów i 60% punktów w poszczególnych częściach karty oceny merytorycznej zaprosimy Was do podpisania umowy o dotację! Jeśli jednak zdobędziecie mniej niż wymagane mini-

mum punktów dostaniecie informację, co należy poprawić, co dopracować, aby skorzystać z drugiej szansy.

Wsparcia przy realizacji **ścieżki dotacyjnej** udzielają doradcy kluczowi: **IPS Elbląg** – Justyna Duks, Katarzyna Ciszewska-Wojtas, Jolanta Piechowiak

IPS Braniewo – Edyta Karpińska, Katarzyna Ciszewska-Wojtas

IPS Ostróda – Sylwia Wyszyńska
IPS Hawie – Wojciech Jankowski, Jolanta Piechowiak

Osobą odpowiedzialną za działania w ramach **Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej** jest Marta Liberadzka – specjalista ds. dotacji.

Wszystkie niezbędne dokumenty znajdziecie Państwo na stronie www.owies.org.pl w zakładce **Dokumenty**.

STAWIAJĄ NA ZATRUDNIENIE!

Anna Rzeszot

Fundacja Elbląg od 1 września 2016 r. rozpoczęła realizację projektu „Aflatoun drogowskazem do pracy”; jego celem jest zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej wśród osób niepełnosprawnych i bezrobotnych w wieku 15-64 lata z Elbląga i powiatu elbląskiego, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Projekt jest podzielony na trzy edycje trwające po 12 miesięcy:

- I: 9.2016-9.2017;
- II: 9.2017-9.2018;
- III: 9.2018-9.2019.

W każdej edycji wsparciem zostanie objętych po 30 uczestników. W ramach projektu każdy z uczestników zostanie objęty kompleksową pomocą z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb.

W ramach projektu oferujemy następujące formy wsparcia:

- pogłębiona diagnoza – identyfikacja potrzeb, zasobów, potencjału i predyspozycji - zbudowanie Indywidualnych ścieżek Reintegracji,

- warsztaty edukacyjne - Aflatoun, poradnictwo specjalistyczne
- (prawne i społeczno-obywatelskie), warsztaty z treningu interpersonalnego;
- indywidualne wsparcie psychologa, doradcy zawodowego;
- warsztaty z doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy, spotkania przedstawiające różne formy zatrudnienia;
- szkolenia zawodowe „szyte na miarę”;
- staże;
- wsparcie trenerów pracy oraz pomoc w zatrudnieniu.

Udział w projekcie jest bezpłatny. W wyniku przeprowadzonych działań część uczestników podejmie pracę, zwiększy swoją aktywność społeczno-zatrudnieniową, a przede wszystkim nabierze niezbędnego doświadczenia zawodowego.

Projekt realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 i współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

DOTACJE PRYZNANE W RAMACH FUNDUSZU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ

Marta Liberadzka

Dokładnie od roku Stowarzyszenie ESWIP realizuje projekt *Ośrodek Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej w Elblągu*. W ciągu tego czasu przeprowadzono dwie rundy konkursowe na wsparcie finansowe dla istniejących oraz nowo powstałych przedsiębiorstw społecznych z powiatów: braniewskiego, Elbląg, elbląskiego, iławskiego oraz ostródzkiego. W ramach pierwszego konkursu dotacje otrzymało dziewięć podmiotów, natomiast przy drugim konkursie dotacją wspartych zostało kolejnych pięć podmiotów. Podsumowując, Komisja Oceny Wniosków przyznała dofinansowanie 14 Grupom Inicjatywnym na łączną kwotę 1 029 430,0 zł i na utworzenie w sumie 43 nowych miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym, aż 30 miejsc pracy w nowo powstałych przedsiębiorstwach społecznych). Kim są, czym się zajmują i na jakim terenie działają – o tym dowiecie się Państwo z poniższego opisu. Zapraszam do lektury.

PIERWSZA RUNDA KONKURSOWA

SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA PRODEKOR

Rodzaj	Istniejące przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	1
Przedmiot działalności	Głównym przedmiotem działalności spółdzielni jest kompleksowa obsługa klientów instytucjonalnych, polegająca na m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • świadczeniu usług projektowania stoisk, zabudowy, mebli itp. • realizacji stoisk handlowych, standów reklamowych, tworzenia gotowej zabudowy dla lokali (produkcja, dostawa i montaż) • lakierowaniu elementów meblowych, także niestandardowych wymiarów, • montażu stoisk, • projektowaniu, realizacji, sprzedaży paneli dekoracyjnych, jako elementów aranżacji wnętrz.
Powiat	elbląski
Kwota dofinansowania	24000

STOWARZYSZENIE BRANIEWSKI INSTYTUT ROZWOJU

Rodzaj	Nowo powstałe przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	5
Przedmiot działalności	Oferta przedsiębiorstwa to prowadzenie kawiarni na terenie miasta Braniewa. Kawiarnia w swojej ofercie posiadać będzie przede wszystkim produkty kawowe, herbaciarskie, świeże soki, ciasta, desery lodowe, koktajle, gofry. Lokal kawiarni będzie miejscem zarówno spędzania czasu wolnego jak i miejscem spotkań biznesowych. Oferta kierowana będzie przede wszystkim do rodzin z dziećmi, seniorów, młodzieży w wieku szkolnym i osób chcących spotkać się w neutralnym miejscu w celu omówienia swoich spraw.
Powiat	braniewski
Kwota dofinansowania	120000

SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA EKO-WYMIATACZE

Rodzaj	Istniejące przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	2
Przedmiot działalności	Oferta spółdzielni zawiera przede wszystkim usługi w zakresie prac porządkowych wewnątrz budynków, mieszkań, biur i innych obiektów (wykonywane w ramach tego prace to m.in.: mycie okien, podłóg, odkurzanie, pranie dywanów i tapicerek, czyszczenie sprzętów, uzupełnianie środków higienicznych), jak również usługi wykonywane na zewnątrz (m.in.: pielęgnacja terenów zielonych – cięcie trawy, żywopłotów, odśnieżanie i usługi porządkowe). Działalność spółdzielni opiera się przede wszystkim na realizacji zleceń od organizacji, instytucji oraz wspólnot mieszkaniowych. Wszystkie te prace mogą wykonywać osoby niepełnosprawne intelektualnie, które są przygotowywane do pełnienia swoich obowiązków przez długie miesiące.
Powiat	miasto Elbląg
Kwota dofinansowania	48000

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ ELBLĄGA I OKOLIC ART-KREATYWNI

Rodzaj	Nowopowstałe przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	3
Przedmiot działalności	Oferta przedsiębiorstwa to prowadzenie warsztatów artystyczno edukacyjnych dla dwóch głównych grup odbiorców: osób fizycznych (dzieci, młodzież i dorośli) oraz instytucji/placówek, w tym szkół, przedszkoli, zakładów pracy, a także organizacja półkolonii oraz realizacja „kreatywnych urodzin” dla najmłodszych.
Powiat	miasto Elbląg
Kwota dofinansowania	72000

WIELOBRANŻOWA SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA WIZUS

Rodzaj	Istniejące przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	3
Przedmiot działalności	Oferta spółdzielni to poligrafia specjalna, serwis i naprawa aut, adaptacja pojazdów dla osób niepełnosprawnych, serwis wózków inwalidzkich, serwis sprzętu motorowodnego i silników zaburtowych, salon sprzedaży silników zaburtowych SUZUKI, Mercury, Evinrude.
Powiat	miasto Elbląg
Kwota dofinansowania	48000

SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA HORYZONTY

Rodzaj	Istniejące przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	1
Przedmiot działalności	Oferta spółdzielni to głównie usługi opiekuńcze i sprzątania. W ramach dotacji spółdzielnia poszerzyła działalność o świadczenie usług księgowych, kadrowo-płacowych, jak również rozliczania projektów unijnych.
Powiat	iławski
Kwota dofinansowania	24000

ZAKŁAD USŁUG LEŚNYCH SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA LAS EXPERT

Rodzaj	Istniejące przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	5
Przedmiot działalności	Przedsiębiorstwo oferuje usługi leśne związane z ochroną drzewostanów, odnowy, zalesienia, pozyskania surowca, zrywki i wywozu surowca, przygotowania gleb przez orkę oraz wykonania pasów i talerzy, oczyszczanie terenu pod liniami wysokiego napięcia, łagodzenie różnic wysokości uprawy oraz usunięcie z uprawy drzew chorych i wadliwie ukształtowanych, czyszczeń późnych.
Powiat	ostródzki
Kwota dofinansowania	120000

FUNDACJA ROZWOJU WARMII I MAZUR

Rodzaj	Nowopowstałe przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	5
Przedmiot działalności	Fundacja oferuje oddziały przedszkolne, w tym integracyjne dla dzieci niepełnosprawnych w nowo przygotowanym budynku w centrum Iławy.
Powiat	iławski
Kwota dofinansowania	120000

FUNDACJA ŻÓŁTY SZALIK

Rodzaj	Nowopowstałe przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	4
Przedmiot działalności	Fundacja prowadzi ośrodek integracyjno-szkoleniowy we Fromborku, świadczący usługi w zakresie wynajmu pomieszczeń na szkolenia, konferencje, spotkania, gwarantując możliwość noclegów dla 30 osób.
Powiat	braniewski
Kwota dofinansowania	96000

DRUGA RUNDA KONKURSOWA

SPÓŁKA Z O.O. NATURALNA ŻYWNOŚĆ

Rodzaj	Nowopowstałe przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	5
Przedmiot działalności	Sklep „Naturalna żywność” z produktami ekologicznymi i regionalnymi z siedzibą w Elblągu.
Powiat	miasto Elbląg
Kwota dofinansowania	120000

SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA „JAKUBEK”

Rodzaj	Nowopowstałe przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	5
Przedmiot działalności	Przedsiębiorstwo społeczne prowadzić będzie usługi gastronomiczne w Ostródzie. Główny produkt to muszle Św. Jakuba - pierożki przypominające małe muszle.
Powiat	ostródzki
Kwota dofinansowania	120000

STOWARZYSZENIE „POLSKIE TELEWIZJE LOKALNE I REGIONALNE”

Rodzaj	Nowopowstałe przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	2
Przedmiot działalności	Oferta przedsiębiorstwa to usługi w branży telewizyjnej i audiowizualnej, tj.: <ul style="list-style-type: none"> • przygotowywanie i dystrybucja kompletnych bloków programowych wraz z reklamą i komercyjnymi audycjami promocyjnymi, w tym pozyskiwanie klientów reklamowych do pasma wspólnego oraz pośredniczenie w pozyskiwaniu takich klientów. • digitalizacja zasobów archiwalnych lokalnych telewizji oraz świadczenie usług digitalizacyjnych dla innych osób i instytucji.
Powiat	miasto Elbląg
Kwota dofinansowania	45 430

FUNDACJA EDUKACJI I ROZWOJU

Rodzaj	Nowopowstałe przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	1
Przedmiot działalności	Przedsiębiorstwo planuje otworzyć działalność gospodarczą w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenia księgowości, prowadzenia spraw kadrowo – płacowych, rozliczeń z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz z Urzędem Skarbowym • pozyskiwania dotacji, pisanie biznesplanów • realizacji i rozliczania projektów.
Powiat	iławski
Kwota dofinansowania	24000

SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA ZWIASTUN Z SIEDZIBĄ DĄBRÓWNIE

Rodzaj	Istniejące przedsiębiorstwo społeczne
Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	2
Przedmiot działalności	Podstawowym kierunkiem działalności spółdzielni są usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych (szczególnie dla osób z zaburzeniami psychicznymi) i dla osób starszych (szczególnie chorych na alzheimera): <ul style="list-style-type: none"> • opieka stacjonarna (całodobowa) – tworzenie Rodzinnych Domów Pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i osób starszych, • opieka w domu klienta • aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Powiat	ostródzki
Kwota dofinansowania	48000

Wszystkim podmiotom, które otrzymały dotację, serdecznie gratulujemy za wytrwałość, pomysłowość i chęć działania na rzecz integracji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Życzymy również dalszej, owocnej pracy na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w naszym regionie.

Kolejna runda konkursowa nastąpi już w grudniu. Osoby zainteresowane dotacją oraz wsparciem zapraszamy do kontaktu z Ośrodkiem OWIES Elbląg, www.owies.org.pl

Poniżej znajdziecie Państwo aktualny harmonogram konkursów dotacyjnych zaplanowanych na kolejne lata.

HARMONOGRAM KONKURSÓW								
Nr rundy konkursowej	Nabór wniosków	Ocena formalna	Spotkania rekrutacyjne (doradca zawodowy, interpersonalny biznesowy)	Komisja Rekrutacyjna	Nabór biznesplanów	Ocena formalna	Komisja Oceny Biznesplanów	List rankingowa
2016 r.								
3/2016	19 - 30 grudnia	2 - 9 stycznia - 2017 r.	10 - 24 stycznia 2017 r.	25 stycznia - 1 lutego	2 - 16 lutego	17 - 24 lutego	27- 6 marca	Najpóźniej do 14 marca
2017 r.								
1/2017	6 - 13 luty	14 - 21 luty	22 luty - 8 marca	9 -16 marca	17 - 24 marca	27 marca - 3 kwietnia	4 - 11 kwietnia	Najpóźniej do 18 kwietnia
2/2017	8 - 15 maja	16 - 23 maja	24 maja - 7 czerwca	8 - 15 czerwca	16 - 23 czerwca	26 czerwca - 3 lipca	4 - 11 lipca	Najpóźniej do 18 lipca
3/2017	31 lipca - 7 sierpnia	8 - 15 sierpnia	16 - 30 sierpnia	31 sierpnia - 7 września	8 - 15 września	18 - 25 września	26 września - 3 października	Najpóźniej do 10 października
4/2017	16 - 23 października	24 - 31 październik	2 - 16 listopada	17 - 24 listopada	27 listopada - 4 grudnia	5 - 12 grudnia	13 - 20 grudnia	Najpóźniej do 27 grudnia
2018 r.								
1/2018	5 - 12 lutego	13 - 20 lutego	21 luty - 7 marca	8 - 15 marca	19 - 26 marca	27 marca - 3 kwietnia	4 - 11 kwietnia	Najpóźniej do 19 kwietnia
2/2018	7 - 14 maja	15 - 22 maja	23 maja - 6 czerwca	7 - 14 czerwca	15 - 22 czerwca	25 czerwca - 2 lipca	3 - 10 lipca	Najpóźniej do 18 lipca
3/2018	30 lipca - 6 sierpnia	7 - 14 sierpnia	15 - 29 sierpnia	30 sierpnia - 6 września	7 - 14 września	17 - 24 września	25 września - 2 października	Najpóźniej do 9 października

RADA ELBLĄSKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W NOWYM SKŁADZIE

Paulina Krasodomska

Rada Elbląskich Organizacji Pozarządowych reprezentuje sektor pozarządowy dokładnie od 1998 roku, a do głównych jej zadań należy m.in. współpraca z administracją publiczną oraz innymi partnerami życia społecznego

miasta Elbląga, województwa i kraju, opiniowanie projektów ustaw, uchwał i decyzji administracyjnych dotyczących sektora pozarządowego, wypracowywanie stanowisk odnośnie zagadnień dotyczących sektora pozarządowego w mie-

ście, regionie, województwie i kraju oraz w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Organizacji Pozarządowych i Zespołem Konsultacyjnym coroczne określanie priorytetów współpracy samorządu z organizacjami działającymi w sferze

RADA
ELBLĄSKICH
ORGANIZACJI
POZARZĄDOWYCH

pożytku publicznego w Rocznym programie współpracy.

Nowy skład Rady liczy siedmiu przedstawicieli, zostali wyłonieni podczas dwóch konferencji plenarnych elbląskich organizacji:

- Teresa Bocheńska (Bank Żywności w Elblągu) – Przewodnicząca

- Arkadiusz Jachimowicz (Stowarzyszenie ESWIP) – Wiceprzewodniczący
- Adrian Płaczyński (Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Elblągu) – Sekretarz
- Krzysztof Grablewski (Fundacja Elbląg – Fundusz Lokalny Regionu Elbląskiego)
- Edward Łebkowski (Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Sprawniejsi”)
- Mateusz Szmurło (Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Elbląg)

- Stanisław Tomczyński (Elbląski Klub Sportowy START)

Serdecznie gratulujemy wszystkim członkom Rady i życzymy sukcesów w podejmowaniu dalszych działań na rzecz dobra wspólnego elbląskich organizacji pozarządowych.

RUSZYŁA XII EDYCJA KONKURSU IM. DR ALEKSANDRY GABRYSIAK

Rafał Narnicki

Ponad 300 elbląskich organizacji pozarządowych to setki specjalistów, pasjonatów i hobbystów, realizujących inicjatywy, z którymi zetknął się niemal każdy mieszkaniec naszego miasta. Trudno wskazać sferę życia elblążan, w której nie spotykiliby się z działalnością stowarzyszeń i organizacji. Podejmują inicjatywy na rzecz potrzebujących, organizują wydarzenia kulturalne, integrują mieszkańców, edukują, wspierają utalentowaną młodzież, pracują na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i ochrony przyrody naszego regionu. To tylko mały fragment długiej listy obszarów, na których ciężko

pracują elbląskie organizacje. Wyjątkowym sposobem docenienia tej pracy jest coroczna nagroda w Konkursie im. dr Aleksandry Gabrysiak **na najlepszą inicjatywę elbląskich organizacji pozarządowych**.

Decyzję o tym, która z proponowanych elbląskich inicjatyw najlepiej odpowiadała na potrzeby mieszkańców, podejmie komisja złożona z członków Rady Elbląskich Organizacji Pozarządowych, przedstawiciela Urzędu Miejskiego w Elblągu, Centrum Organizacji Pozarządowych oraz Fundacji Elbląg. Zwycięzca zostanie uhonorowany statuetką oraz nagrodą pieniężną, przegna-

czoną na działania statutowe. Zgłoszone inicjatywy oceniane będą według kilku kryteriów, m.in.: znaczenie inicjatywy (projektu) dla elblążan, zaangażowanie wolontariuszy w działania, innowacyjność, etyczność.

Zgłoszeń dokonywać mogą same organizacje, jak również osoby fizyczne, osoby prawne, organy administracji publicznej, Kościoły. Serdecznie do tego zachęcamy i zapraszamy! Wniosków konkursowych należy szukać na stronie www.centrumelblag.pl, czekamy na nie do **7 listopada**.

Wyniki Konkursu zostaną ogłoszone podczas Gali Wolontariatu, która odbędzie się **5 grudnia 2016** w Ratuszu Staromiejskim.

Konkurs organizowany jest przez Radę Elbląskich Organizacji Pozarządowych, obsługę organizacyjną zapewnia Centrum Organizacji Pozarządowych w Elblągu.

SŁÓW KILKA O WOJEWÓDZKIEJ RADZIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Paulina Krasodomska

Celem działania Rady jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego poprzez reprezentowanie, wzmacnianie i integrowanie sektora pozarządowego. Członkami Rady są i mogą być reprezentacje sektora pozarządowego z powiatów, federacje oraz organizacje i porozumienia organizacji o zasięgu wojewódzkim.

Swoje cele realizuje między innymi poprzez współpracę z administracją samorządową i rządową oraz innymi partnerami życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego, opiniowanie oraz konsultowanie projektów ustaw, uchwał

i decyzji administracyjnych dotyczących sektora pozarządowego, udział w tworzeniu programów współpracy z samorządem wojewódzkim., wypracowywaniu stanowisk odnośnie zagadnień dotyczących sektora pozarządowego, dokonywania wyboru i monitorowanie pracy przedstawicieli sektora pozarządowego województwa warmińsko-mazurskiego do ciał kolegialnych inicjowanych przez administrację samorządową i rządową oraz sektor prywatny (m.in. Regionalne Komitety Sterujące i Monitorujące, udział przedstawicieli Rady w Radzie Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest jedyną w województwie ponadbranżową reprezentacją organizacji pozarządowych. Od początku obsługą ROPWWM zajmuje się Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych.

Rada otwarta jest na współpracę na rzecz wspierania i rozwoju sektora pozarządowego w regionie. Wszystkie informacje na temat działalności Rady dostępne są na stronie www.ropwwm.org.pl.

FORUM JAK ZJAZD RODZINNY

Arkadiusz Jachimowicz

W tegorocznym Forum nie wzięli udziału minister Wojciech Kaczmarczyk - odwołany z tej funkcji kilka dni temu, ani wojewoda Artur Chojnacki, a jednak spotkanie nie zakończyło się wcześniej, dyskutowano do ostatniej minuty.

Na początku Arkadiusz Jachimowicz, przewodniczący Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, przekazał życzenia owocnych obrad od nieobecnego ministra Kaczmarczyka oraz nowego pełnomocnika rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego ministra Adama Lipińskiego. W rozmowie telefonicznej były pełnomocnik przekazał informację, że w ramach Kancelarii Prezesa Rady Ministrów tworzony jest Departament Społeczeństwa Obywatelskiego i on zostanie jego dyrektorem. Kontynuowana będzie praca nad tworzeniem Narodo-

wego Programu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Natomiast nieobecnego wojewodę zastąpił Dariusz Rudnik - pełnomocnik wojewody ds. społeczeństwa obywatelskiego. Stwierdził m.in. że budowanie społeczeństwa obywatelskiego na fundamencie organizacji społecznych to remedium na niedostatki samorządów terytorialnych w tym zakresie. „W samorządach dominuje organ wykonawczy, rada jest fasadowa, samorzady nie

spełniają swojej funkcji” - stwierdził.

Agnieszka Zabłocka - pełnomocniczka wójta Gietrzwałdu ds. organizacji pozarządowych, gminy, która otrzymała tytuł Samorządu przyjaznego organizacjom obywatelskim w ostatniej edycji konkursu Godni Naśladowania, przedstawiła swoje refleksje na temat systemu współpracy w Gietrzwałdzie. „Trzeba ciągle rozmawiać, słuchać i mieć wielki szacunek dla społeczników” - podsumowała. A Forum określiła jako zjazd

rodzinny: „Tylu spotykam znajomych!”

Kolejne wystąpienia dotyczyły praktyki pracy: Urszula Podurgiel ze Stowarzyszenia Adelfi z Elku oraz Beata Wachniewska-Mazurek ze Stowarzyszenia ESWIP przedstawiły podstawy prawne oraz dobre praktyki z zakresu regrantingu, określając go jako ułatwienie pracy urzędnikom i ułatwienie życia organizacjom; Joanna Glezman - pełnomocnik marszałka ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi omówiła kwestię małych grantów, a Monika Michniewicz, pełnomocniczka z olsztyńskiego ratusza przedstawiła nowe wzory ofert, umów i sprawozdań. Pojawiło się wiele pytań, na które eksperti odpowiadały.

Na zakończenie prowadząca spotkanie Monika Hausman Pniewska zaapelowała do zebranych, aby byli współorganizatorami kolejnego, przyszłorocznego Forum.

**Ad
Rem** ●

www.adrem.elblag.pl

Nie wiesz komu powierzyć swoje finanse? Koniecznie odwiedź nasze biuro rachunkowe!

Biuro Rachunkowe AD REM oferuje profesjonalną i kompleksową usługę rachunkową w zakresie:

- prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów lub ewidencji ryczałtu,
- obsługi kadrowo-płacowej,
- przygotowania sprawozdań finansowych
- przygotowanie Polityki Rachunkowości i Zakładowego Planu Kont,
- rozliczania projektów unijnych i innych.

Wychodzimy naprzeciw oczekiwaniom naszych Klientów!

Szanujemy Twój Czas i uwzględniamy Twoje potrzeby.

Gwarantujemy pełne zaangażowanie w powierzone sprawy.

Zapewniamy najwyższą jakość świadczonych usług.

**Zapraszamy
do współpracy!**

BEZPŁATNA OFERTA UDOSTĘPNIANIA POMIESZCZEŃ I SPRZĘTU

Paulina Krasodomska

Każdy działający podmiot – czy to organizacja pozarządowa, czy społeczność lokalna powinien mieć swoje miejsce pracy, w którym będzie mógł wykonać codzienne prace papierkowe, gromadzić niezbędną dokumentację, czy przeprowadzać spotkania.

Z myślą o zapewnieniu takiego właśnie miejsca, Ośrodek OWIES prowadzony przez Stowarzyszenie ESWIP przygotował bezpłatną ofertę związaną z udostępnianiem pomieszczeń i sprzętu. Mogą z niej skorzystać organizacje, grupy inicjatywne oraz społeczności lokalne nieprowadzące działalności go-

spodarczej. Taką możliwość dają Inkubatory Przedsiębiorczości Społecznej działające na terenie powiatów: braniewskiego, Elbląg, elbląskiego, iławskiego oraz ostródzkiego.

W dyspozycji Inkubatorów znajdują się w pełni wyposażone biura wraz z niezbędnym sprzętem (drukarka),

sala do przeprowadzania spotkań, szafki na gromadzenie dokumentacji oraz materiały biurowe, m.in. papier, znaczki pocztowe, przybory biurowe (wydane w określonej wcześniej ilości).

PODMIOTY, KTÓRE CHCIAŁYBY SKORZYSTAĆ Z OFERTY,
PROSIMY O KONTAKT Z KIEROWNIKIEM DANEGO INKUBATORA:

Inkubatory
Przedsiębiorczości
Społecznej
w Twojej okolicy

IPS w Elblągu
ul. Związku Jaszczurczego 17
tel. 55 235 33 88
e-mail: ips.elblag@eswip.pl

IPS w Iławie
ul. Skłodowskiej 23 c
tel. 89 648 62 38
e-mail: ips.ilawa@eswip.pl

IPS w Braniewie
ul. Moniuszki 22a tel. 55 235 14 59
e-mail: ips.braniewo@eswip.pl

IPS w Ostródzie
ul. Jana III Sobieskiego 9, tel. 89 642 11 28
e-mail: ips.ostroda@eswip.pl

DOM SĄSIEDZKI „JAŚKOWA 7”

Martyna Bomba

Dom Sąsiedzki Jaśkowa 7 skierowany jest do mieszkańców dzielnicy Wrzeszcz, ale otwarty dla wszystkich mieszkańców Miasta Gdańsk. Ma na celu zintegrowanie oraz zaktywizowanie społeczności lokalnej. Idea Domów Sąsiedzkich została zaczerpnięta z Wielkiej Brytanii, gdzie od XIX w. prowadzone są tzw. Community centers, a wdrożona w naszym mieście dzięki współpracy przy inicjatywie wypracowania modelu Domów Sąsiedzkich przez Urząd Miasta, Gdańską Fundację Innowacji Społecznej wraz z grupą gdańskich organizacji pozarządowych. W trakcie swojej działalności mieliśmy okazję zebrać dobre praktyki i podpatrzyć jak działają Domy Sąsiedzkie w Irlandii oraz Hiszpanii.

Dom Sąsiedzki Jaśkowa 7 prowadzimy od 2015 roku. Podczas pierwszego roku funkcjonowania udało nam się rozeznaczyć w potrzebach i oczekiwaniach mieszkańców dot. DS oraz wdrożyć dobre praktyki z innych miejsc uwzględniając realia funkcjonowania w dzielnicy Gdańsk Wrzeszcz. Dużym plusem gdańskiego modelu Domów Sąsiedzkich jest fakt, że każdy Dom wybiera obszary działania odpowiadające na potrzeby danej społeczności lokalnej.

Konieczność przeprowadzenia takich działań jest spowodowana niskim poziomem wspólnot lokalnych, oraz małą integracją w najbliższym otoczeniu, jakim są wspólnoty sąsiedzkie. Różnie anonimowość w miejscach naszego zamieszkania. Ponadto coraz bardziej nasila się problem samotności i trudnej sytuacji społecznej i materialnej wśród osób w różnym wieku. Mimo iż oferta działań skierowanych do mieszkańców Gdańska rozrasta, wciąż brakuje miejsc gdzie mieszkańcy mogliby wspólnie spędzić czas i integrować się między sobą. Spotkania mieszkańców odbywają się sporadycznie podczas większych imprez plenerowych lecz są to akcje jednorazowe.

Uczestnicy wywodzą się z różnych środowisk oraz mają zróżnicowany status materialny, są w różnym wieku i mają różne zainteresowania. Zajęcia jakie oferujemy dostosowane są również

do problemów osób, które pozostają w niekorzystnej sytuacji materialno-społecznej. Proponujemy różnorodną tematykę spotkań, żeby móc trafić do jak największej liczby odbiorców. Naszymi działaniami staramy się aktywizować i motywować mieszkańców do ciągłej nauki oraz zachęcać do uczestnictwa w codziennym życiu swojej społeczności lokalnej np. poprzez uczestnictwo w lokalnych akcjach i inicjatywach.

Zadaniem Dom Sąsiedzki Jaśkowa 7 jest stworzenie sprawnie działającego miejsca dla mieszkańców, które będzie służyło jako odskocznia od szarej rzeczywistości. Dom Sąsiedzki ma być miejscem, gdzie każdy mieszkaniec znajdzie coś dla siebie, gdzie będzie mógł rozwijać i pielęgnować swoje zainteresowania, poznawać nowych ludzi, a co najważniejsze rozwijać się zgodnie z ideą nauki przez całe życie.

Działania naszego Domu Sąsiedzkiego dzielimy na 2 kategorie.

Pierwszą kategorią są działania animacyjne (BANK UMIEJĘTNOŚCI).

W tej kategorii działań w rolę organizatorów merytorycznych wcielają się mieszkańcy dzielnicy bądź osoby zainteresowane przeprowadzeniem własnych zajęć dla nich (umożliwiamy realizację autorskich zajęć każdemu mieszkańcowi Gdańska nie izolujemy się jedynie na dzielnicę). Z naszej strony zainteresowany otrzymuje wsparcie animatora (opiekuna oraz ew. pomoc w obsłudze technicznej, promocji. Do dyspozycji organizatora udostępniamy lokal, sprzęt oraz materiały niezbędne do realizacji zadania.

Ideę banku umiejętności mieliśmy możliwość wdrażać podczas projektu Bank of skills, realizowanego w ramach Programu Młodzież w Działaniu. Wówczas wolontariuszom udało się zrealizować takie warsztaty jak m.in. sztuka ne-

gociacji, sposób na oszczędzenie, dj-ing, salsa, latino, Schottische Dance.

Drugą kategorią są działania stałe. Ofertę staramy się dostosowywać do potrzeb i sugestii Beneficjentów DS. Zajęcia i wydarzenia prowadzone są przez naszych animatorów, instruktorów i trenerów. Kierujemy je do wszystkich grup wiekowych.

W RAMACH DZIAŁAŃ STAŁYCH PROWADZIMY:

ZAJĘCIA JĘZYKOWE

We współpracy z native speakerami organizujemy kursy języków obcych. Jak dotąd w murach DS. odbywały się (lub odbywają się) zajęcia z języka angielskiego, niemieckiego, węgierskiego, niderlandzkiego, francuskiego, hiszpańskiego, rosyjskiego. Późniejszą jesienią rusza kolejny kurs językowym, tym razem będzie to język portugalski.

ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE

Podczas zajęć artystycznych, uczestnicy tworzą własne proste formy plastyczne, elementy wystroju mieszkań, tworzą użyteczne gadżety, ozdoby świąteczne. Oferta zajęć artystycznych będzie zawierać również sprawdzone formy. Przeprowadzamy warsztaty z technik zdobnictwa takich jak decoupage czy papier mache. Pomysły na zajęcia artystyczne wymyślane są na bieżąco w zależności od posiadanych przez nas materiałów. W tym roku skupiamy się na organizowaniu warsztatów recydingowych i upcyclingowych np. tworzyliśmy pufy ze starych opon. Wkrótce odbędą się warsztaty z wykorzystaniem butelek PET.

ZAJĘCIA Z PLANSZÓWEK

Gry planszowe cieszą się popularnością niezależnie od wieku. Obecnie na rynku każdy znajdzie coś dla siebie. Gry strategiczne pomagają w gimnastyce umysłu i logicznego myślenia jednocześnie budują więzi, które są jednym z celów Domu Sąsiedzkiego. Gry planszowe nie polegają jedynie na rywalizacji, a współpracy czy też zawieraniu porozumień. Beneficjenci Domu Sąsiedzkiego mają możliwość uczestnictwa w zajęciach „planszówkowych” w dużych grupach, a jeśli tylko mają ochotę mogą odwiedzić DS gdzie w specjalnie przygotowanym pomieszczeniu mogą się zrelaksować i podjąć rywalizację w mniejszej grupie. Dostęp do gier planszowych jest stały. W zasobach DS znajdują się gry zarówno dla fanów fantastyki jak i klasyki typu szachy, warcaby, gry karciane.

ZAJĘCIA KULTUROWE

Uczestnicy mają okazję wziąć udział w projekcjach filmowych dzięki którym poznają inne kultury, poznają sytuację z jakimi zmagają się na co dzień inne społeczności, mają okazję zobaczyć co nas łączy, a co dzieli. Przy realizacji projekcji filmowych wchodzących w skład Dnia Kulturowego, współpracujemy z Fundacją Instytutem Równowagi Społeczno-Ekonomicznej. Projekcje zostały zainspirowane projektem Fundacji pt. Kino Tolerancja poruszającego tematykę prawnoczołwieczą oraz antydyskryminacyjną.

Dodatkowo od jesieni 2016 ruszamy z wieczorkami kulturowymi.

Zajęcia będą prowadzone przez reprezentantów różnych kultur dzięki temu odbiorcy działań będą mieli okazję wziąć udział w edukacji międzykulturowej (oraz zrozumieć jej istotę), zwiększyć swoją świadomość europejską, przyjrzeć się europejskiemu dziedzictwu kulturowemu, a także pokonać swoje bariery w kontakcie z obcokrajowcami.

ZAJĘCIA SPORTOWO- -REKREACYJNE

W ramach zajęć sportowo-rekreacyjnych zapraszamy mieszkańców do udziału w zajęciach nordic walking, które odbywają się w pobliskim lesie. Organizujemy również cykliczne zajęcia dot. zdrowego trybu życia poruszamy na nich m.in. temat chorób cywilizacyjnych. W skład zajęć sportowo-rekreacyjnych wchodzi również zajęcia fitness/ruchowe o niskim natężeniu oraz choreoterapia.

Do stałego użytku w DS udostępniamy:

- biblioteczkę;
- stanowisko komputerowe z darmowym dostępem do Internetu;
- mini „kawiarenkę”, gdzie bywalcy DS będą mogli przygotować sobie kawę/herbatę w trakcie przebywania na zajęciach;
- pomieszczenie do grania w gry planszowe (wyposażonym w gry) / czytelnia

Istnienie Domu Sąsiedzkiego przyczynia się do promowania pozytywnego wizerunku sąsiedzkiej wspólnoty oraz zapobiegania wykluczeniom społecznym.

Zajęcia organizowane dla mieszkańców pozwalają na twórczą samorealizację poprzez sztukę i kulturę. Staramy się aby Dom Sąsiedzki był miejscem, w którym każdy będzie czuł się dobrze, będzie mógł rozwijać swoje zainteresowania oraz wiedzę. Zajęcia przez nas oferowane mają być źródłem inspiracji, polem do wymiany doświadczeń i poglądów. Uczestnictwo w zajęciach ma dać naszym Beneficjentom, miejsce poczucia realizacji społecznej. Praca i przebywanie w grupie kształtują postawy koleżeńskie współpracy, zrozumienie i wzajemną akceptację. Wspólne spotkania są dobrą okazją do wspólnej zabawy i uśmiechu. Uczestnicy zajęć mają możliwość podzielenia się z innymi swoją wiedzą i zainteresowaniami. Dodatkowo uczestnictwo w zajęciach sportowych wpływa na zdrowszy tryb życia społeczności oraz wzrost świadomości i istoty znaczenia sportu w codziennym życiu.

ZATORZE NA WARSZTAT

Monika Hausman-Pniewska

Na „Warsztat Zmiany” oczywiście, bo to działania tej właśnie fundacji zaistniały ostatnio na olsztyńskim Zatorzu i uzupełniły to, co wcześniej podejmowały inne organizacje, jak chociażby Forum Animatorów Społecznych FAS czy jeszcze wcześniej Stowarzyszenie Aktywności Społecznej Młyn, a obecnie także Rada Osiedla Zatorze. To doskonały przykład na konsekwentne inwestycje w określone miejsce i wspólny kierunek działań różnych podmiotów.

NA ZATORZU SIĘ JUŻ DZIAŁO

Za sprawą kilku społeczników, sąsiadów pierwsze działania rozpoczęły w 2012 roku na podwórku przy ulicy Żeromskiego, nazwanym później „Podwórkiem u Stefana”, z racji imienia patrona ulicy. I choć podwórko raczej straszło swoim wyglądem, bo i kamienice zniszczone, i pranie wiszące w oknach, i obdrapane garaże, to w ludziach tam mieszkających tkwił potencjał, który sprawił, że nawet osobom z zewnątrz chciało się „coś tam zrobić”. Zresztą podobnie jak na całym Zatorzu, zaniebanym infrastrukturalnie i społecznie, jednym z najmniejszych, za to najgęściej zaludnionych osiedli w Olsztynie. Nigdy nie cieszyło się dobrą sławą, a nawet był czas, że przechadzanie się tam po zmroku uważano za przejaw dużej odwagi lub całkowitej bezmyślności. Lata miały, największa łobuzeria się zestarzała i obecnie okupuje nieliczne ławeczki lub wydeptuje miejsce pod sklepami z alkoholem. I choć od czasu do czasu nadal słychać ryk syreny policyjnej, to tych interwencji na pewno nie jest więcej, niż na pozostałych osiedlach w Olsztynie. Za to jakby więz z miejscem silniejsza, niż gdzie indziej, ludzie się znają i pozdrawiają na ulicy, można zapomnieć portfela, a i tak zrobić zakupy i oddać dług później, w razie czego można też kupić „na zeszyt”. Najwięcej tu zakładów pogrzebowych, bo i gros mieszkańców to ludzie wiekowi, salonów fryzjerskich i sklepów z alkoholem. Krajobraz dopełniają liczni wielbiciele kotów i posiadacze psów, a jak już ktoś ma czworonoga, to najczęściej jakiegos dachowca lub biedaka ze schroniska. Taki tu swojski klimat.

Ale wracając do podwórka przy ulicy Żeromskiego, to najpierw wspólnie z mieszkańcami urządzono tam „Herbatkę u Stefana” (chodziło o uwypu-

klenie charakteru sąsiedzkich spotkań), a potem podwórkowe kino. W działania włączyli się członkowie organizacji pozarządowych, jak Stowarzyszenia ESWIP czy Stowarzyszenia Aktywności Społecznej Młyn, doświadczeni w organizowaniu akcji podwórkowych, ale także miejscowi artyści czy działacze. Przede wszystkim jednak chcieli to robić mieszkańcy „Podwórka u Stefana”, a o taką aktywizację chodziło inicjatorom zmian. Jak się okazało mieszkańcy tak się zaktywizowali, że w 2013 wygrali osiedlowy budżet obywatelski i otrzymali pierwszą w historii podwórka dotację- 50 tysięcy, za którą zrobiono im oświetlenie i parking. Ale nie ostatnią, bo rok później, na bazie doświadczeń „Podwórka u Stefana” Forum Aktywności Społecznej FAS złożyło projekt do tzw. funduszy norweskich i otrzymało dotację na aktywizację pięciu takich podwórek na Zatorzu.

WSPÓLTWORZĘ ZATORZE¹

Projekt nosił nazwę „Współtworzę Zatorze” i ta nazwa oddawała w pełni jego ideę - zaangażowania mieszkańców w sprawy osiedla, wzbudzenie poczucia odpowiedzialności za ludzi - sąsiadów i przestrzeń- miejsce, w którym mieszkają. Zwłaszcza o tych młodych i najmłodszych chodziło, bo to oni już niedługo będą decydować o jego charakterze. „Podwórko u Stefana” otrzymało wtedy w ramach projektu dofinansowanie wybranej przez siebie inicjatywy. Mieszkańcy postawili na zielen - zasiali trawę, obsadzili drzewkami i krzewami i postawili ławeczki. Podwórko nabrało uroku! Ale „Współtworzę Zatorze” to nie tylko działania na ulicy Żeromskiego, bo na opisanie wszystkich przedsięwzięć, które wydarzyły się w ramach projektu nie starczyłoby miejsca w niniejszym artykule. Były warsztaty foto-

graficzne i wystawa wielkoformatowych zdjęć w hali targowej Zatorzanka, kina plenerowe, warsztaty dla mieszkańców, comiesięczne spotkania na podwórkach i inicjatywy powstałe w wyniku tych spotkań, dwudniowe święto Zatorza, wspólne kołędowanie i ubieranie choinek, sąsiedzka wigilia czy wiosenny piknik sąsiedzki. To tylko niektóre działania, które sprawiły, że na osiedlu hasło Współtworzę Zatorze zaczęło żyć własnym życiem i coraz częściej oznaczało ciekawe przedsięwzięcia, nie tylko odbywające się w ramach projektu. Idę współtworzenia osiedla podjęła rada osiedla, która wybrana w lutym 2016 roku, niemal w całości w nowym składzie, zaczęła działania pod takim szyldem.

WARSZTAT ZMIANY

Jak pokazały pierwsze działania na ulicy Żeromskiego można robić ciekawe rzeczy bez dotacji, ale dużo łatwiej i więcej można zdziałać, gdy ma się pieniądze. Choćby niewielki grant. O taki postarała się Fundacja Warsztat Zmiany, która udzieliła swojej osobowości prawnej nieformalnej grupie z Zatorza i pozyskała dotację na projekt „Zatorze - działaj kto może!” Dzięki temu wsparciu mieszkańcy - całe rodziny z dziećmi - budowali Zatorze z kartonów, przygotowywali mini-ogródki, tworzyli recyklingową orkiestrę, wspólnie gotowali zupę czy budowali niezidentyfikowane obiekty latające. W tych działaniach oprócz elementu budowania tożsamości z miejscem (w tym wypadku Zatorzem), więzi rodzinnych (warsztaty skierowane były głównie do dzieci i ich rodziców czy opiekunów), ważną rolę grał aspekt ekologiczny. Niemal każdy warsztat wykorzystywał materiały z odzysku: kartony, deseczki, naczynia czy inne niepotrzebne przedmioty, które przetworzone i ozdobione zyskiwały drugie życie.

Fundacja Warsztat Zmiany czyni również starania pozyskania dotacji na stworzenie swego rodzaju domu sąsiedzkiego na Zatorzu, co dla osiedla byłoby szansą na miejsce, które będzie animować, aktywizować i przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu mieszkańców.

KALENDARIUM DZIAŁAŃ NA ZATORZU

1. **Rok 2012** pierwsze spotkania na podwórku przy ulicy Żeromskiego w Olsztynie.
2. **Budowanie grupy** wewnątrz podwórka i osób/organizacji wspierających – sympatyków (rozmowy z mieszkańcami, szukanie niestandardowych rozwiązań wokół których można zintegrować społeczność. Zaproszenie do współpracy organizacji pozarządowych i lokalnych artystów).
3. **Kwiecień 2012** - pierwsze ważne wydarzenie na podwórku przy ulicy Żeromskiego, nazwanym już Podwórkiem „U Stefana”, z racji na imię patrona ulicy - Herbatka u Stefana zorganizowane wokół tworzenia mozaiki ściennej na garażu.
4. **Czerwiec 2012** Kino u Stefana - plenerowe kino pod chmurką zorga-

nizowane dla mieszkańców i przez mieszkańców ulicy Żeromskiego we współpracy z grupą sympatyków powstała przy wcześniejszej inicjatywie.

5. **Rok 2013** Olsztyński Budżet Obywatelski - złożenie projektu przez mieszkańców podwórka „U Stefana” i wygrana 50 000 zł w kategorii projekty osiedlowe.
6. **Rok 2014** złożenie projektu „Współtworzę Zatorze”, wykorzystującego dotychczasowe doświadczenia z działań „U Stefana” i otrzymanie dotacji z tzw. funduszy norweskich.
7. **Działania w ramach projektu „Współtworzę Zatorze” w liczbach** (od września 2014 do lutego 2016):
 - w projekcie wzięło udział ponad 2600 osób, w tym ok. 1200 osób w spotkaniach animacyjnych, warsztatach, inicjatywach podwórkowych, a pozostałe osoby w festynach, piknikach, przemarszach itp.;
 - 5 podwórek zostało objętych działaniami animacyjnymi, trwającymi od września 2014 do końca grudnia 2015;
 - w tym czasie odbyło się 100 spotkań animacyjnych z mieszkańcami;
 - mieszkańcy zrealizowali 12 inicjatyw: Wiosenny Piknik Sąsiedzki (250 osób), turniej gier planszowych (59 osób), spotkanie Andrzejkowe (72 osoby),

Kolędowanie Małych i Dużych Mieszkańców Zatorza (dwukrotnie), w tym spotkanie wigilijne (ponad 100 osób) i przemarsz ulicami Zatorza i ubieranie choinek (90 osób), warsztaty śpiewania kolęd z Anią Brodą, wokalistką i cymbalistką (45 osób), złożenie 3 projektów do budżetu obywatelskiego i związana z tym promocja oraz głosowanie (jeden z nich otrzymał dofinansowanie 110 tys. złotych na miejsce spotkań sąsiedzkich, a drugi był na liście tuż za nim), przystosowanie pomieszczeń Rady Osiedla Zatorze na Centrum Kreatywnych Mieszkańców (klub sąsiedzki), zagospodarowanie dwóch podwórek poprzez nasadzenie roślin, postawienie ławek, zrobienie ścieżek (od 20 do 45 zaangażowanych mieszkańców);

- odbyło się 25 warsztatów fotograficznych (po 5 na każdym podwórku, łącznie 75 godz, w których wzięło udział 51 osób);
- zorganizowano dwie wystawy wielkoformatowych zdjęć: w hali targowo-handlowej Zatorzanka i plenerową podczas Święta Zatorza, które obejmowało ponad 1000 osób;
- odbyło się 5 pokazów dyskusyjno-filmowych poruszającymi ważne społecznie tematy wykluczenia, zrównoważonego rozwoju, różnic międzykulturowych (w sumie uczestniczyło w nich 113 osób);
- odbyły się warsztaty z komunikacji międzyludzkiej, w tym też międzysąsiedzkiej – łącznie 30 godzin (w sumie wzięło w nich udział 58 osób);
- młodzież nakręciła 2 filmy: „Ukryta Kaczka” (parodia programu „Ukryta prawda”) i film poruszający temat mowy nienawiści w Internecie;
- odbyło się 5 warsztatów dotyczących promocji aktywnego stylu życia: capoeira- brazylijska sztuka walki i tańca, dzień sportu na Zatorzu, warsztaty tańca z ogniem, spacer z kijkami do nordic walking, a także warsztaty sztuki cyrkowej (w sumie 85 osób uczestniczących);
- dzieci i młodzież z Zatorza uczestniczyli w 2 wizytach i bloku warsztatów (szczudła, bębny, pieczenie chleba)

Fundacja Warsztat Zmiany powstała w 2015 roku z inicjatywy Stowarzyszenia ESWIP. Głównym celem Fundacji jest wspieranie rozwoju społeczności lokalnych w wymiarze społecznym i gospodarczym. Na swoim koncie ma dwa zrealizowane projekty, w tym opisany w artykule „Zatorze – działaj kto może” oraz projekt „MIGI-fundusz wsparcia” Program Wspierania Olsztyńskich Organizacji Pozarządowych, dzięki któremu wzmocniła swoje zasoby. Siedziba fundacji znajduje się przy ul. Marka Kotańskiego 1 w Olsztynie, w budynku należącym do Banku Żywności w Olsztynie.

w Kaczym Bagnie- Miejscu Inicjatyw Pozytywnych (I grupa -21, II- 15 osób);

- wspólnie z partnerami zorganizowano dwudniowe Święto Zatorza, w którym uczestniczyło ponad 1000 osób;
- odbyły się dwa spotkania edukacyjne dla członków Forum Animatorów Społecznych, podczas których m.in. powstał model animacji podwórkowej;
- przeprowadzony został cykl warsztatów dla młodzieży gimnazjalnej dotyczących zaangażowania młodzieży w życie osiedla/ miasta, zakończony kawiarenką obywatelską (razem 44 osoby);
- wydano publikację opisującą doświadczenia z realizacji projektu dot. animacji podwórkowej i działań projek-

towych;

- powstał i na bieżąco był prowadzony fanpage na Facebooku „Współtworzę Zatorze” (średnio do 1000- 1500 osób w ciągu tygodnia docierały posty nt. działań na Zatorzu);
- wolontariusze przepracowali 658 godzin;
- nawiązano współpracę z ponad 20 partnerami: organizacjami i instytucjami, które włączyły się w działania;

8. **Marzec 2016** -wybory do Rady Osiedla Zatorze (budowanie grupy wokół idei współtworzenia osiedla, kontynuacja idei Współtworzę Zatorze);

9. **Działania w Radzie Osiedla:**

- zainicjowanie spotkania partnerskiego czterech Rad Osiedla i wspólna orga-

nizacja Święta Zatorza;

- złożenie fiszek projektowych do Programu Rewitalizacji Miasta m.in. na Centrum Aktywnych Mieszkańców w pomieszczeniach Rady Osiedla;
- organizacja warsztatów dla młodych mam;
- reprezentowanie osiedla w ciałach opiniująco-doradczych przy Prezydencie Olsztyna;
- aktywny udział w konsultacjach społecznych;
- prezentacja działań na Zatorzu podczas spotkań organizowanych przez Urząd Miasta w ramach tworzenia Programu Rewitalizacji Miasta Olsztyn 2020.

TO JUŻ DZIESIĘĆ LAT LOKALNEGO DZIAŁANIA!

Rafał Narnicki

Stowarzyszenie Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania (KE LGD) to organizacja ze statusem pożytku publicznego, pracująca na zasadzie partnerstwa trzech sektorów - społecznego, publicznego i gospodarczego. Obecnie liczy 108 członków. Właśnie obchodzi swoje 10-lecie. O tym jak wyglądały lata pracy, jakie przyniosły efekty oraz jakie nowe cele stawia przed sobą Stowarzyszenie, porozmawiamy ze Stanisławą Pańczuk, prezeską Stowarzyszenia.

W styczniu tego roku minęło dziesięć lat od powołania Stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski – Lokalna Grupa Działania. Jakie były początki organizacji?

- stowarzyszenie zakładały trzydziści cztery osoby fizyczne. Pierwsze zebranie założycielskie odbyło się w Pasłęku w zaprzyjaźnionej placówce, Zespole Szkół Ekonomicznych i Technicznych, przy okazji warsztatów tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju. Te trzydziści cztery osoby to przedstawiciele sektora społecznego, gospodarczego i publicznego, później po założeniu stowarzyszenia dołączyły do nas również samorządy gmin i dwóch powiatów. Dzisiaj stowarzyszenie liczy stu ośmiu członków, 79 odmówiliśmy lub wykluczaliśmy z członkostwa, ponieważ nasze cele nie były spójne, więc i nasze drogi się roz-

chodziły. Historia kształtowania się Stowarzyszenia była dość długa, ponieważ na początku przystąpiło do nas 10 gmin i pracowaliśmy na ich obszarze. W 2007 roku dołączyło do nas miasto i gmina Pasłęk, a w 2011 roku gmina Godkowo. W tej chwili działamy na obszarze 12 gmin w 3 powiatach. Z powiatu el-

bląskiego są to: Gmina Elbląg, Gmina Godkowo, Gmina Gronowo Elbląskie, Gmina Markusy, Gmina Pasłek i Gmina Rychliki; z powiatu ostródzkiego: Gmina Małdyty i Gmina Miłomłyn, natomiast z powiatu Iławskiego: Gmina Wiejska Iława, Gmina Kisielice, Gmina Susz i Gmina Zalewo. Działamy na obszarach wiejskich. Możemy działać na obszarach miejskich, ale do 25 tysięcy mieszkańców. Takich miast samodzielnych na tym obszarze nie ma, ponieważ Ostróda i Iława mają ponad 34 tys. mieszkańców, a Elbląg ponad 117 tysięcy mieszkańców.

Z jakim odzewem spotkaliście się, rozpoczynając działalność. Czy na początku był dystans ze strony społeczności lokalnych, czy wręcz przeciwnie, słyszeliście „no wreszcie, czekaliśmy na kogoś, kto naszą społeczność zaktywi-

zuje”?

- „Sianie propagandy” na temat programu LEADER rozpoczęło się już w 2004 roku. Pracował z nami wtedy dr Ryszard Zarudzki i współpracuje z nami do dzisiaj jako ekspert. Na początku było bardzo duże zainteresowanie, zwłaszcza ze strony mediów i aktywistów... Tworząc grupy zaczęliśmy od pracy z psychologiem oraz spotkań integracyjno-szkoleniowych.. Pierwsze spotkanie miało miejsce w Elblągu, kolejne w Pasłęku, Ostródzie i Iławie. Zaprosiliśmy do współpracy dwie psycholożki, które uczyły nas pracy zespołowej. Po pierwszych warsztatach byłam bardzo zbudowana (mimo, że część ludzi odeszła, uznając, że ten rodzaj „pracy” to nie jest ich „bajka”). Natomiast z tymi, którzy pozostali i którzy są do tej pory, współpracuje się świetnie, bo rozumiemy się bez słów. Pracujemy ze sobą już 10 lat! z tym, że takich ludzi jest już niewiele, ponieważ z 34 założycieli zostało tylko 15 osób. Ale tym, którzy zostali nie musimy już niczego tłumaczyć, oni czekają na nowe rzeczy. Poza spotkaniami psychologicznymi, braliśmy udział w szkoleniach, gdzie uczyliśmy się tego „nowego” obszaru, wcześniej każdy działał tylko w swoim małym środowisku. Praca na obszarze 12 gmin wymaga poznania terenu, dlatego opracowaliśmy raport na temat kapitału społecznego, raport na temat kapitału gospodarczego oraz raport na temat kapitału przyrodniczego i kulturowego. To była podstawa do tworzenia diagnozy do Lokalnej Strategii Rozwoju, którą budowaliśmy równolegle. Zapraszaliśmy do nas różnych naukowców, wykładowców, praktyków, którzy dostarczali nam potrzebnej wiedzy z różnych dziedzin, ponieważ planowaliśmy bardzo ambitną Strategię.

Ponownie wracamy do pierwszego pomysłu współpracy z naukowcami przy budowie Szlaku Kulturowego Kanału Elbląskiego. Powoływana jest rada programowo-naukowa, żeby móc korzystać z wiedzy naukowców i wdrażać tą konkretną wiedzę w terenie. Cały czas pracujemy w oparciu o 7 cech metody LEADER: trójsektorowe partnerstwo, spójne terytorium, innowacyjność, współpraca i tworzenie sieci, zintegrowane podejście, oddolne planowanie, oddolne finansowanie. Być może dzięki temu przetrwaliśmy w dość moc-

nym składzie, chociaż mamy za sobą jeden poważny kryzys, ale myślę, że on tylko nas wzmocnił jako grupę. Wróciliśmy do współpracy z nauką. Jesteśmy operatorem dotacji, więc są to tylko słupki i cyfry, które nie koniecznie są zrozumiałe dla naszej „załogi”. I znowu wracamy do naukowców, ponieważ ci pierwsi, którzy już nie są naszymi członkami mówią: „na początku było tak fajnie, uczyliśmy się tylu ciekawych rzeczy w LEADERze” - dziwnych z pozoru rzeczy, po to, by wiedza na temat projektów nie była wiedzą „tajemną”. Wracamy do tego i budując Szlak Kanału Elbląskiego zaczynamy współpracę z jednym z lepszych fachowców w Polsce, a nawet Europie - prof. Armina Mikosa von Rohrscheidta, który jest guru od szlaków kulturowo-turystycznych. Pierwotnie takim guru był dla nas wspomniany już dr Ryszard Zarudzki (ekspertem od odnowy wsi).

Miała Pani również okazję obserwować aktywność społeczności wiejskich w innych krajach. Jak nasza polska aktywność wypada na tle innych krajów?

- byłam w Danii, w Szwecji, we Włoszech i we Francji. Niemców pamiętam jeszcze sprzed 30 lat, ponieważ jeździłam tam na praktyki robotnicze. Z pełnym przekonaniem mogę stwierdzić, że jesteśmy bardzo aktywną społecznością, z tym, że nie zawsze to, co zaplanujemy, wykonujemy. Brakuje nam wytrwałości. Jest wielkie hurra, optymizm, a potem emocje opadają i okazuje się, że trudno jest wykonać to, co sobie postawiliśmy za cel. Z kolei zauważyłam taką cechę, że jeśli zaplanujemy coś dla kogoś, to potrafimy to szybko wyegzekwować - bardzo lubimy planować komuś robotę, ale nie koniecznie sobie.

Kiedy Polska wstąpiła do Unii Europejskiej, Michael Palin, jeden z twórców Latającego Cyrku Monty Pythona zrealizował serial oraz napisał książkę „Nowa Europa”, poświęconą państwom, które w 2004 roku wstąpiły do Unii właśnie. Wśród najciekawszych miejsc nowej UE pokazał Kanał Elbląski. Ten obiekt, wraz z pochylniami to unikat w skali światowej. Czy uważa Pani, że niewystarczająco wykorzystany potencjał tego obszaru, którym Polska mogłaby się chwalić przed ca-

łym światem?

- rzeczywiście, jest potencjał, natomiast nie do końca z niego umiejętnie korzystamy (tak, żeby zostawali tu turyści i zostawiali pieniądze). Dlatego nasza przyszłość jest ukierunkowana na budowanie produktów i pakietów turystycznych. To jest najtrudniejsze zadanie. Zresztą w 2007 i 2008 roku zaczęliśmy od szkoleń na temat tworzenia produktów turystycznych i takich produktów powstało dziesięć, jednak tylko 3 zafunkcjonowały w rzeczywistości. Minęło 10 lat i wracamy do idei tworzenia produktów turystycznych. Teraz będziemy chcieli je tworzyć we współpracy z innym profesorem. Myślę, że nam się uda. W tej chwili jest dwóch operatorów korzystających z Kanału. Jest to Żegluga Ostródzko-Elbląska, która buduje produkt turystyczny, ale nie jest to pakiet związany z terenem. Jest też inne przedsiębiorstwo z Ostródy, które ma statki, które pływają tylko między pochylniami. Część większych jednostek pływa po Jezioraku, natomiast te mniejsze, wyremontowane pływają po kanale. Niestety, ta działalność nie jest połączona z terenem, ze szlakami rowerowymi i pieszymi, brak jest współpracy z hotelami, bazami noclegowymi. Dlatego potrzebne jest większe otwarcie lub wejście nowego operatora, który zainwestuje w statki i zaangażuje się w tworzenie produktu turystycznego. Poza żeglugą na Kanale mogą to robić także gestorzy bazy noclegowej, czy gastronomicznej i to oni mogą tworzyć pakiety, kupując na przykład bilety w Żegludzie Elbląsko-Ostródzkiej, czy u innych przewoźników. Taki temat będziemy realizować we współpracy z LGD Ziemia Lubawska. Zaczniemy od szkoleń z produktu turystycznego. Ma się to zakończyć ofertami produktów turystycznych. Czy nam się uda? Nie wiem, do tej pory, w zasadzie, wszystko nam się udawało.

W tym roku rozpoczęliście realizację Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2016-2023. Jakie są jej główne założenia?

- ruszamy z trudem... Umowa została podpisana w maju, potem poszły poprawki ze względu na zmniejszenie limitu dotacji o 5%, ponieważ zabrakło pieniędzy dla województwa warmińsko-mazurskiego. Ogłosiliśmy nabory

i w okresie od 24 października do 14 listopada będziemy zbierać wnioski (oprócz projektów indywidualnych również projekty grantowe). Przygotujemy także projekt własny Lokalnej Grupy Działania. Tak naprawdę, jeszcze nie zaczęliśmy. Idzie to opornie, bardzo wolno. Zgłosiliśmy gotowość na termin 24 października - 14 listopada i jestem bardzo ciekawa, jakie wnioski wpłyną. Jesteśmy po serii spotkań informacyjnych na temat LSR w poszczególnych gminach. Odbędzie się także spotkanie szkoleniowe na temat projektów indywidualnych i grantowych oraz wniosków na tworzenie firm. Zgłosiło się na nie ponad 50 osób. Posiłkujemy się w zakresie biznesplanów i wniosków dotyczących przedsiębiorczości ekspertami

zewnątrznymi. Natomiast jeśli chodzi o projekty indywidualne, infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną i drogi oraz mniejsze projekty grantowe, to jesteśmy w stanie zająć się nimi sami.

Mam nadzieję, że te trudne początki to dobra wróżba na dalszą, pomyślną realizację Strategii.

- specjaliści mówią: w projekcie 80% czasu powinno się przeznaczać na planowanie, a 20% na jego wykonanie. Wtedy nie ma niespodzianek. My pracowaliśmy bardzo długo, ponieważ Strategię tworzyliśmy przez rok. Teraz ją upubliczniamy i realizacja powinna z naszej strony być krótka. Również u beneficjentów powinno to wyglądać tak samo. Gminy powinny mieć już

przygotowane własne Lokalne Strategie Rozwoju i te zadania, które są w te Strategie wpisane powinny się znaleźć w LGD jako jedno ze źródeł finansowania tych przedsięwzięć na obszarach wiejskich.

Czego możemy życzyć Państwu na przyszłość?

- zwykle życzy się powodzenia, zdrowia, a ja życzę sobie i Wam umiejętności współpracy. To jedyna z ważniejszych umiejętności, której warto się w życiu nauczyć.

Bardzo dziękuję za rozmowę

CHCIEĆ ZNACZY MÓC

Katarzyna Ciszevska-Wojtas

Ktoś by powiedział, że są odważni. Ktoś inny, że szaleni. Jeszcze inni stwierdziliby, że udali się w pogoń za marzeniami...

NA POCZĄTKU BYŁ ZAPAŁ...

Gdy ich poznałam byli pełni zapału, planów, pasji. Wiedzieli czego chcą i jak do tego dążyć. Ich pomysł na działalność gospodarczą stowarzyszenia był ciekawy. Był także ryzykowny. Kiedy powodzenie działalności gospodarczej zależy w dużej mierze od każdego pojedynczego klienta, tego czy jest czy go nie ma (powiecie pewnie, że zawsze zależy od klienta? Oczywiście przyznam Wam rację, Drodzy Czytelnicy, aczkolwiek zaraz dowiecie się, że diabeł tkwi w szczegółach), najpierw trzeba zbadać rynek i jego potrzeby. Dopiero później na te potrzeby można odpowiadać, chociaż czasami trzeba te potrzeby również pobudzać (co jest dziś dość powszechnym zjawiskiem). Oni zrobili to pierwsze. Czy uda im się to drugie? Już niebawem się przekonamy.

Pierwsze spotkanie odbyło się

w marcu tego roku. Na nim przedstawili swój pomysł i **mocno się go trzymali**. To nie tak, że nie byli otwarci na dyskusję i sugestie. Po prostu wiedzieli czego chcą i czego potrzeba im w miejscu, w którym żyją i chcą się rozwijać - **kawiarni**. Kawiarni bez alkoholu, z miejscem dla dzieci, które mogą swobodnie brykać w bezpiecznych warunkach, podczas gdy ich rodzice mogą napić się kawy, być może przy okazji eventu kulturalnego. Taka była wizja. Za wizją szła misja (jeśli ktoś woli, było na odwrót). Pieniądze wypracowane w ten sposób jako zyski mają służyć celom statutowym stowarzyszenia. Braniew-

ski Instytut Rozwoju swoją działalność ukierunkowuje na rozwój społeczny, aktywizację międzypokoleniową i zawodową. Skoro mieli misję i wizję to wzięli się do ciężkiej pracy. Musieli sprawdzić, czy ich pomysł spotka się z zainteresowaniem mieszkańców Braniewa. Ich ankietę można było wypełnić przez Internet, a także osobiście. Okazało się, że przygotowana oferta kawiarni spotkała się z pozytywnym oddźwiękiem. Wprowadzili jeszcze pewne modyfikacje sugerowane przez potencjalnych klientów i już zabierali się za kolejne rzeczy, które **nie zawsze były łatwe do zrealizowania**. Wymogiem projektu dotacyjnego, do którego Stowarzyszenie Braniewski Instytut Rozwoju się zgłosił, było posiadanie wiedzy na temat wszystkich aspektów wiążących się z działalnością gospodarczą organizacji. Od aspektów prawnych zakładania i prowadzenia ów działalności, przez księgowość, marketing, do odpowiedzialności związanej

z otrzymaniem dotacji, zabezpieczeniem jej ewentualnego zwrotu oraz wsparcia pomostowego. Aneta i Wojtek, jako reprezentanci Zarządu, zdecydowali się na udział w cyklu szkoleń pn. Szkoła Przedsiębiorczości NGO. Pięć dwudniowych szkoleń w ciągu zaledwie 3 miesięcy dał rezultaty w postaci zmęczenia i zdobycia cennej, potrzebnej wiedzy. Już na tym etapie rozpoczęli pisanie biznesplanu. Był to podstawowy dokument, na bazie którego mieli ubiegać się o dofinansowanie, dlatego prace nad nim zaczęły się bardzo wcześniej, co także pomogło im w kolejnych etapach konkursu w ramach Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej. Po odbyciu niezbędnych szkoleń oraz doradztw zostali „przepytni” na wszelką okoliczność, z posiadanej wiedzy, ponieważ obecność na szkoleniu nie zawsze oznacza, że osoba temat zrozumiała i przyswoiła, o czym każdy z nas wie. Oni rozumieli i przyjęli. Choć zmęczeni intensywnością działań, brnęli do przodu. Przygotowywali dokumenty do rekrutacji Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej, przygotowywali się do rekrutacji pracowników kawiarni, planując uprzednio cały schemat zarządzania. (Pytacie czy robili to wszystko sami? Otóż czasem korzystali ze wsparcia specjalistów. Korzystali mądrze, efektywnie i z wyciągnięciem wniosków. Z taką grupą, aż żal się później rozstawać)

Spotkania rekrutacyjne (na które przyszedł czas, po pozytywnym przejściu weryfikacji formalnej formularza zgłoszeniowego Stowarzyszenia Bra-

niewski Instytut Rozwoju) z doradcą zawodowym, interpersonalnym i biznesowym przeszli pomyślnie. Nie mogło być z resztą inaczej - dodam skromnie jako ich doradca kluczowy, bowiem do każdego kroku w realizacji swojego planu przygotowywali się rzetelnie i z wyprzedzeniem. W ten sposób zakwalifikowali się do etapu konkursu biznesplanów Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej. Nad tym dokumentem strategicznym pracowali już od kwietnia, tak naprawdę przy okazji realizacji kolejnych doradztw i szkoleń. Wiedzę teoretyczną zamieniali w praktyczną i przekładali na zapisy biznesplanu. Na tej ostatniej, wydawałoby się prostej, było najtrudniej. Wielość zadań, intensywność działań, długość całego procesu, a także świadomość olbrzymiej odpowiedzialności była mordercza. Pamiętam każde spotkanie z Wojtkiem i Anetą w tych ostatnich tygodniach - z uśmiechem na twarzy, pomimo zmęczenia, otwartą głową, pomimo wielości wszystkich działań i wiarą, że musi się udać.

Udało się. Ocena Komisji dała im przepustkę do dotacji. Jeśli ktoś myśli, że przyszedł czas na odpoczynek i odcchnięcie jest w dużym błędzie. Jeśli przedtem było trudno, to teraz zaczyna się prawdziwe piekło. Podpisywanie umów, weksli i aktów notarialnych jako form zabezpieczenia ewentualnego zwrotu dotacji, realizacja remontu i wyczekiwanie pierwszej transzy środków, z których mogą być pokryte ponoszone już koszty... To tylko część „atrakcji”, która jest za nimi. Wszystkiego muszą sami

dopilnować, każdą umowę przeczytać dwa razy przed podpisaniem, bo skutki ich błędów mogą mieć poważne konsekwencje - dla nich, ale także dla Stowarzyszenia, które reprezentują. Przed nimi jeszcze dużo ciężkiej pracy. Urządzenie wnętrza kawiarni, zamówienie niezbędnych sprzętów, przeszkolenie pracowników, promocja, oferty i wiele innych rzeczy. Czy dadzą sobie radę? Jestem przekonana, że tak, ponieważ przez cały czas pracy z nimi widziałam, że nic nie jest w stanie ich zniechęcić, a problemy traktują jak wyzwania, z którymi trzeba sobie radzić. I mogę śmiało powiedzieć, że sobie radzą. Z podniesionych czołem i uśmiechem na twarzy.

Stale pamiętają, że działalność której się podjęli wymaga dobrej jakości (jak każdy szanujący się biznes), aby deklaracje zainteresowania ofertą kawiarni nie pozostały tylko na papierze z przeprowadzonych ankiet. Jest to wyzwanie. W dodatku, w mieście gdzie żyją i pracują muszą podwoić swoje wysiłki. Od tego bowiem zależy nie tylko ich przyszłość, ale także szansa na pracę dla kilku osób oraz rozwój działalności społecznej Stowarzyszenia.

To nowe przedsiębiorstwo społeczne na terenie Braniewa może być sygnałem dla innych, że również mogą spełniać swe marzenia, realizować siebie, a także dać coś z siebie innym.

Jeśli szaleństwem jest sięgać po marzenia, to życzę tego szaleństwa każdemu!

Logo kawiarni „Santos”

ASPEKTY FORMALNO-PRAWNE DOTYCZĄCE PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH

Agata Błaszczyk

Czym jest przedsiębiorstwo społeczne i jakie kryteria formalno-prawne powinny być spełnione, by stać się przedsiębiorstwem społecznym - o tym dowiecie się Państwo z poniższego artykułu. Zapraszam do lektury.

Przed przystąpieniem do zreferowania kryteriów, które powinny być spełnione, by można było mówić o przedsiębiorstwie społecznym, warto poświęcić chwilę, by nakreślić ideę i rolę jaką ów przedsiębiorstwa powinny spełniać. Pomocze to w lepszym zrozumieniu wymogów, które muszą być spełnione, byśmy mogli z pełną świadomością używać tego określenia. Na początek należy zauważyć, że w polskim systemie prawa brak jest definicji przedsiębiorstwa społecznego. Od wielu już lat w parlamencie toczą się prace nad ustawą o przedsiębiorstwach społecznych. Niemniej jednak do dnia dzisiejszego nie dały one żadnego efektu w postaci uchwalenia ustawy. Tymczasem należy pamiętać, że przedsiębiorstwa społeczne to kluczowy element europejskiego modelu społecznego. Są ściśle powiązane ze strategią „Europa 2020” i mają one za zadanie wnieść istotny wkład w rozwój społeczeństwa. Największym atutem tego rodzaju przedsiębiorstw powinna być zdolność do tworzenia wartości społecznej. Taką wartością społeczną może być reintegracja zawodowa osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych takim wykluczeniem. Innym przykładem może być prowadzenie przez przedsiębiorstwa również działalności innej niż działalność gospodarcza – działalność w sferze zadań pożytku publicznego – organizacja wolontariatu, działalność w sferze kultury, sportu. I to właśnie ta dodatkowa wartość spowodowała tak duży nacisk UE na promocję modelu tej formy przedsiębiorczości.

Definicja przedsiębiorstwa społecznego, jak już wspomniano wyżej nie jest definicją normatywną, i może wynikać

z wytycznych organów administracji, opracowań książkowych dotyczących tematyki przedsiębiorczości społecznej, jak również w obecnym stanie prawodawstwa w Polsce jest wzorowana na definicjach znajdujących się w projekcie do ustawy o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej. We wszystkich tych materiałach istnieją pewne elementy wspólne, które pozwalają stworzyć jeden spójny katalog cech, oparty o cele na jakie ukierunkowane są ich działania. Mowa tu m.in. o:

- ukierunkowaniu na cele społeczne;
- reinwestycji zysków;
- dużej różnorodności form i modeli prawnych;
- funkcjonowaniu jako podmiot gospodarczy wytwarzający towary i/lub usługi;
- silnym ukierunkowaniu na partycypację i współdecydowanie (pracowników/ członków / użytkowników) oraz demokratyczne rządy.

Tak ukierunkowane przedsiębiorstwo – często wywodzące się z organizacji pozarządowych - wychodzi poza ramy zarówno komercyjnych przedsiębiorstw, jak i podmiotów ekonomii społecznych, z jakimi do tej pory mieliśmy do czynienia. Z jednej bowiem strony przedsiębiorstwo społeczne ma być podmiotem gospodarczym wytwarzającym towary i usługi – ale będą one często świadczone w interesie ogólnym, a ich istotnym elementem będzie często innowacja społeczna. Dodatkowo tego rodzaju przedsiębiorstwa niejednokrotnie wykonują również działalność w sferze pożytku publicznego, a nie tylko prowadzą działalność gospodarczą. Zysk jest tu niewątpliwie

istotny, ale u jego podłoża stoją cele społeczne i przynoszenie korzyści społecznym całemu społeczeństwu lub członkom danego przedsiębiorstwa. Natomiast nadwyżka bilansowa ulega reinwestycji i nie może być dzielona wśród prywatnych udziałowców czy też właścicieli. Kolejnym ważnym elementem jest demokratyczne zarządzanie takim podmiotem, dlatego bardzo istotne jest współdecydowanie pracowników odnośnie sposobu zarządzania przedsiębiorstwem. Na koniec warto wspomnieć o dużym nacisku na niezależność ekonomiczną tych podmiotów, czyli możliwość samodzielnego „utrzymywania się” dzięki generowanym zyskom. W swoich założeniach zyski te powinny być wystarczające na prowadzenie działalności gospodarczej, a nawet dodatkowo powinny również pozwalać na prowadzenia działalności niekomercyjnej w sferze pożytku publicznego.

Tyle jeśli chodzi o teorię i pewne wspólne założenia dotyczące wszystkich państw europejskich. Natomiast jeśli chodzi o polskie realia i dokumenty normujące kwestię przedsiębiorstw społecznych to tu należałoby się odnieść w pierwszej kolejności do „Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej zatwierdzonego uchwałą nr 164 Rady Ministrów z dn. 12 sierpnia 2014 r. w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej”, gdzie podana jest definicja przedsiębiorstwa społecznego, (którą nota bene określono mianem fundamentu ekonomii społecznej). I tak, status przedsiębiorstwa społecznego uzyskiwany miał być zgodnie z programem na podstawie przepisów

o przedsiębiorstwie społecznym poprzez uzyskanie odpowiedniego wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym. Podmiot taki powinien charakteryzować się tym, że:

- jest to podmiot prowadzący działalność gospodarczą, wyodrębnioną pod względem organizacyjnym i rachunkowym;
- celem działalności gospodarczej jest integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym przypadku wymagane jest zatrudnienie co najmniej 50% osób pochodzących z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym lub 30% niepełnosprawnych o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności) lub świadczenie usług społecznych użyteczności publicznej, przy jednoczesnej realizacji celów prozatrudnieniowych (zatrudnienie min. 20% osób z określonych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym);
- nie rozdziela zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy udziałowców, ale przeznaczają go na wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa jako kapitał niepodzielny oraz w określonej części na reintegrację zawodową i społeczną (w przypadku przedsiębiorstw o charakterze zatrudnieniowym) lub na działalność pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo;
- jest zarządzany na zasadach demokratycznych lub co najmniej konsultacyjno-doradczych z udziałem pracowników i innych interesariuszy, zaś wynagrodzenia kadry zarządzającej są ograniczone limitami.

W kolejnych latach definicja nieznacznie ewoluowała i obecnie najbardziej powszechne jest pojęcie funkcjonujące w dokumencie ustanawiającym Standardy Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020, na których opierają

się regionalne Regulaminy Świadczenia Usług przez akredytowane Ośrodki Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej, które regulują jakie warunki powinny zostać spełnione, by dany podmiot mógł się ubiegać o dotację na założenie i/lub funkcjonowanie przedsiębiorstwa społecznego.

Kryteria te przedstawiają się następująco. Przedsiębiorstwo Społeczne to podmiot który powinien spełniać poniższe warunki:

a) jest podmiotem prowadzącym zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym działalność gospodarczą (wyodrębnioną pod względem organizacyjnym i rachunkowym), której celem jest:

a1) integracja społeczna i zawodowa określonych kategorii osób wyrażona poziomem zatrudnienia tych osób:

- zatrudnienie, co najmniej 50% osób bezrobotnych, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy lub osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym

- zatrudnienie, co najmniej 30% osób o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;

lub
a2) realizacja usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, usług opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 - zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (tj. Dz. U. 2013r. poz. 1457), lub usług wychowania przedszkolnego w przedszkolach lub w innych formach wychowania przedszkolnego - zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, przy jednoczesnej realizacji celów prozatrudnieniowych: zatrudnienie, co najmniej 20% osób, o których mowa w ppkt a1);

b) jest podmiotem, który nie dystrybuje zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników, ale przeznaczają go na wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa, jako kapitał niepodzielny oraz w określonej części na reintegrację zawodową i społeczną (w przypadku przedsiębiorstw o charakterze zatrudnieniowym) lub na działalność

pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo;

c) jest zarządzany na zasadach demokratycznych (w przypadku spółdzielni) albo, co najmniej posiada ciało konsultacyjno-doradcze z udziałem pracowników lub innych interesariuszy, zaś wynagrodzenia kadry zarządzającej są ograniczone limitami.

Zasadniczym sposobem weryfikacji spełniania kryteriów przedsiębiorstwa ubiegającego się o miano przedsiębiorstwa społecznego jest analiza dokumentów rejestracyjnych podmiotu. Niewątpliwie kluczowym dokumentem jest w tej sytuacji statut. To w nim powinny być zawarte najważniejsze informacje, potwierdzające spełnienie wszystkich ww. kryteriów, takich jak określenie przedmiotu działalności gospodarczej, celów działalności statutowej (w rozdziale dot. celów i zasad ich realizacji), reinwestycji zysków (w części dotyczącej majątku) czy też limitów dotyczących wynagrodzenia zarządu i powołania ciała konsultacyjno-doradcze z udziałem pracowników (w rozdziale dot. organów danego podmiotu). Wprowadzenie tych zapisów do statutu jest tak samo ważne jak zadbanie o poprawność treści konstytuujących wybraną przez nas formę prawną naszego przedsiębiorstwa – bez względu na to, czy zdecydujemy się na fundację, stowarzyszenie, czy spółdzielnię socjalną. Warto bowiem pamiętać, że tylko kompletność i spójność zapisów gwarantuje powodzenie w procesie uzyskiwania statutu przedsiębiorstw społecznego, a co za tym idzie np. możliwości ubiegania się o dotację lub inną formę wsparcia.

Przechodząc w dalszym ciągu do analizy, poszczególne z wymienionych kryteriów w pierwszej kolejności należy zauważyć, że przedsiębiorstwo społeczne powinno posiadać podstawową swoją cechę, jaką jest prowadzenie działalności gospodarczej. Jest to przesłanka determinowana nakierowaniem tego przedsiębiorstwa na uzyskanie wskazanej już wyżej drugiej cechy – niezależności ekonomicznej. Aby przedsiębiorstwo społeczne mogło skutecznie prowadzić działalność ekonomiczną, jak również niezależnie prowadzenie działalności w sferze pożytku publicz-

nego od środków publicznych/funduszy unijnych, niezbędne jest generowanie przez to przedsiębiorstwo zysku. W tym celu właśnie pierwszorzędne dla przedsiębiorstw społecznych jest prowadzenie działalności gospodarczej. Statut przedsiębiorstwa społecznego powinien więc regulować zasady prowadzenia działalności gospodarczej, jak również wskazywać na kody PKD tej działalności.

Kolejna przesłanka to określonego rodzaju cele, w ramach których przedsiębiorstwo prowadzić będzie działalność gospodarczą. W pierwszej części opracowania wspominałam, że przedsiębiorstwo jest określane mianem społecznego, jeżeli poza działalnością gospodarczą nakierowane jest również na osiąganie określonych celów społecznych. Zgodnie z wytycznymi cele te muszą realizować się poprzez (obie przesłanki szczegółowo zostały już wymienione w pierwszej części opracowania):

1. utrzymywanie określonego poziomu zatrudnienia osób bezrobotnych, osób niepełnosprawnych;
2. realizacja usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, usług opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3, lub usług wychowania przedszkolnego w przedszkolach lub w innych formach wychowania przedszkolnego przy jednoczesnej realizacji celów prozatrudnieniowych.

W związku z tym konstruując statut przedsiębiorstwa społecznego założyciele/członkowie nie mogą wybrać dowolnego zakresu prowadzenia działalności określonego dowolnymi kodami PKD. Spośród różnych typów działalności należałoby wybrać przynajmniej jeden, a być może i kilka, które byłyby przedstawioną powyżej działalnością prospołeczną. Dla przykładu wskazać można na następujące kody PKD - 87.10 Z obejmujący pomoc społeczną z zakwaterowaniem zapewniającym opiekę pielęgniarstwą; 87.20 Z - pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi; 87.90 Z - pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem; 88.91. Z - opieka dzienna nad dziećmi.

W dalszej części, przy analizie statutu powinniśmy zatrzymać się w części dotyczącej finansów przedsiębiorstwa społecznego. Z wytycznych wynika, że

przedsiębiorstwo społeczne nie dystrybuuje zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników. Tego rodzaju zakaz powinien więc wynikać ze statutu tego przedsiębiorstwa i powinien on być potwierdzany treścią uchwały organu nadzoru (np. walnego zgromadzenia) dotyczącą podziału zysku przedsiębiorstwa. Wytyczne decydują również o tym, na co może być przeznaczony zysk przedsiębiorstwa społecznego. Jest to niezwykle ważny z praktycznego punktu widzenia aspekt, ponieważ już na wstępie członkowie/założyciele przedsiębiorstwa powinni mieć świadomość, że nie będą mogli dowolnie dysponować wypracowanym w przedsiębiorstwie zyskiem. Zysk przedsiębiorstwa społecznego powinien zostać przeznaczony na wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa, jako kapitał niepodzielny oraz w określonej części na reintegrację zawodową i społeczną (w przypadku przedsiębiorstw o charakterze zatrudnieniowym) lub na działalność pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo. Literalne brzmienie tego zapisu wytycznych daje więc następujące możliwości, a nawet obowiązki, w zakresie przeznaczenia zysku:

1. wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa, przeznaczenie na kapitał niepodzielny oraz
2. reintegracja zawodowa i społeczna (w przypadku przedsiębiorstw o charakterze zatrudnieniowym) lub na działalność pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo.

Brzmienie wytycznych wskazuje, że zysk powinien zostać przeznaczony na oba wymienione wyżej typy działalności. Przykładowa uchwała o podziale zysku w przedsiębiorstwie społecznym mogłaby więc stanowić, że: 50% zysku przekazywane jest na kapitał niepodzielny, a drugie 50% na działalność w sferze pożytku publicznego. Ten pierwszy wymóg powoduje również, że warto byłoby sprecyzować w statucie przedsiębiorstwa społecznego typy funduszy, a wśród nich również kapitał niepodzielny. Jeżeli bowiem część zysku ma być przeznaczana na taki kapitał, to w treści statutu należałoby wskazać skąd taki kapitał pochodzi i na co można go przeznaczyć. Druga część zysku może

być przeznaczona na reintegracja zawodową i społeczną lub też na działalność pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo.

Zauważyć należy, że zapisy wytycznych dotyczące podziału zysku w przedsiębiorstwie społecznym nie są zbyt precyzyjne, nie dają bowiem żadnych wskazówek jakie wydatki mogą zostać uznane za wydatki na wzmocnienie kapitału przedsiębiorstwa, nie dają wskazówek jakim szczegółowym wymaganiom ma odpowiadać kapitał żelazny w przedsiębiorstwie, jak również jakie przedsiębiorstwo należałoby uznać za przedsiębiorstwo o charakterze zatrudnieniowym (ono bowiem będzie przeznaczało część swojego zysku na reintegrację społeczną i zawodową a nie na działalność pożytku publicznego). Wytyczne nie precyzują też jaka to jest „określona część zysku” przeznaczona na pierwszy i drugi typ działalności (kapitał niepodzielny i reintegrację zawodową).

Kolejny wymóg, który musi zostać spełniony, aby przedsiębiorstwo zostało uznane za przedsiębiorstwo społeczne to demokratyczny sposób zarządzania. Zgodnie z wytycznymi przedsiębiorstwo społeczne jest zarządzane na zasadach demokratycznych (w przypadku spółdzielni) albo, co najmniej posiada ciało konsultacyjno-doradcze z udziałem pracowników lub innych interesariuszy. Literalne brzmienie wskazywałoby, że wszystkie spółdzielnie są niejako automatycznie uznawane za zarządzane na zasadach demokratycznych, zaś każde przedsiębiorstwo prowadzone w innej formie prawnej musi spełnić dodatkowe wymagania, aby spełnić tą przesłankę. I tak dla przykładu, jeżeli przedsiębiorstwo to fundacja lub stowarzyszenie, to aby uznać, że jest ono zarządzane w sposób demokratyczny powinno zostać w nim powołane ciało konsultacyjno-doradcze z udziałem pracowników lub innych interesariuszy. W związku z tym należałoby do statutu takiego przedsiębiorstwa wprowadzić odpowiednie postanowienia, które unormują w szczególności kto będzie wchodził w skład takiego ciała konsultacyjno-doradczego, jakie będą jego kompetencje i obowiązki, kto będzie powoływał i odwoływał jego członków.

Ostatni wreszcie wymóg dotyczy

limitów wynagrodzeń dla kadry zarządzającej w przedsiębiorstwie społecznym. Wytyczne nie wskazują tu żadnej konkretnej kwoty, jaką mogą zarabiać członkowie zarządu przedsiębiorstwa, istotne jest to, aby limit taki był przewidziany w treści statutu, ewentualnie jakiegos innego aktu wewnętrznego.

Na podstawie tak określonych kryteriów ustalić można jakie przedsiębiorstwo spełnia przesłanki do uznania go za przedsiębiorstwo społeczne. Przedsiębiorstwo społeczne w swoim zamyśle powinno wносить istotny wkład na rzecz społeczeństwa. Jest ono również kluczowym elementem europejskiego

modelu społecznego, przyczyniającego się do realizacji celów strategii „Europa 2020” - tworzy miejsca pracy, spełnia publiczne potrzeby, buduje spójność społeczną, aktywność obywatelską, a także likwiduje włączenie społeczne.

Warto również zauważyć, że ze względu na funkcję, jaką przedsiębiorstwa społeczne mają pełnić ich powstawanie, jak również wsparcie dla ich działalności, jest często finansowane ze środków publicznych. W związku z tym, aby zwiększyć zaufanie inwestorów i społeczeństwa, jak również dać organom administracji państwowej wspierającym ich działalność kontrolę nad

wydatkowaniem publicznych środków, konieczne było wprowadzenie określonej struktury tego rodzaju przedsiębiorstw. Taki cel miało nałożenie na te podmioty obowiązku określania limitów wynagrodzenia kadry zarządzającej, wskazanie celu na jaki mają być przeznaczane zyski, czy też wymagania dotyczące demokratycznego sposobu zarządzania przedsiębiorstwem.

SUKCES SPOŁECZNY I EKONOMICZNY

Krzysztof Rykowski

Każde przedsiębiorstwo, aby się rozwijać poza pomysłem na prowadzenie działalności, dobrą i zaangażowaną w pracę ekipą, właściwym zarządzaniem musi mieć dostęp do środków finansowych przeznaczonych na inwestycje i rozwój. Czasem organizacji brakuje też środków obrotowych w momencie gdy np. w projekcie, który realizuje organizacja opóźniają się raty dotacji, a już teraz potrzebne są środki finansowe, aby kontynuować działania projektowe. Środki mogą być też potrzebne, gdy na etapie aplikowania do projektu trzeba wykazać, że organizacja będzie dysponować funduszami niezbędnymi do jego realizacji. Oczywiście powodów poszukiwania środków finansowych jest wiele więcej. Wtedy organizacja szuka banku i na ogół odbija się od ściany (chwalebne wyjątki niestety potwierdzają regułę) bo banki choć chętnie będą prowadzić i obsługiwać konta organizacji

(a jeszcze chętniej otworzą im lokatę) to nie rozumiejąc specyfiki trzecio sektorowej, bardzo rzadko zdecydują się na udzielenie kredytu spółdzielni społecznej czy organizacji pozarządowej.

Wyjściem z sytuacji może być sko-

zystanie z oferty TISE - Towarzystwa Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych, które od 25 lat stara się być partnerem finansowym III sektora i przedsiębiorczości społecznej. TISE jest funduszem pożyczkowym dla organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw społecznych, mikro, małych i średnich firm. Jego właścicielem jest francuski bank spółdziel-

czy Crédit Coopératif, który od ponad 120 lat zajmuje się finansowaniem projektów w dziedzinie ekonomii społecznej.

TISE może zaoferować dopasowanie warunków pożyczki do potrzeb i możliwości klienta. Stara się, by pożyczka była zawsze „skrojona na miarę klienta”. Doradcy pożyczkowi TISE (którzy

przez wiele lat pracowali w organizacjach pozarządowych) podpowiedzą jak się przygotować do pożyczki i jak ją zaplanować z korzyścią dla inwestycji lub projektu, który ma być realizowany. TISE finansuje wyłącznie dobre, przejrzyste i przemyślane działania. Stara się znaleźć bezpieczne dla nich rozwiązanie. Pożyczki są udzielane do 3 lat, oprocentowanie wynosi 9,5% w skali roku, opłata manipulacyjna 2%. Wcześniejsza spłata nie generuje dodatkowych kosztów pożyczki. Dla TISE ważne jest partnerstwo - uważa, że pożyczka to wspólne przedsięwzięcie. TISE nie jest bankiem. Jego procedury są mniej skomplikowane, a czas rozpatrywania wniosku pożyczkowego dużo krótszy.

Jego misją jest też szukanie różnych rozwiązań finansowych adresowanych do III sektora i ekonomii społecznej. Środków na finansowanie potrzeb pożyczkowych organizacji, stowarzyszeń i spółdzielni TISE szuka nie tylko w Polsce. Od czerwca 2016, dzięki umowie gwarancyjnej zawartej z Europejskim Funduszem Inwestycyjnym w ramach unijnego programu na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI)

udziela pożyczek na dłużej (do 7 lat), do wysokości 1,5 mln. zł, a ich oprocentowanie wynosi od 7 do maksymalnie do 8,5%. Zabezpieczenie pożyczki jest dużo prostsze niż dotychczas - przedsiębiorstwo społeczne musi zgromadzić zabezpieczenia tylko do wysokości 50% wartości pożyczki (drugą część zabezpieczenia stanowi bezpłatna gwarancja EFI).

TISE najbardziej znane jest z prowadzenia w latach 2013-2016 preferencyjnego funduszu pożyczkowego dla przedsiębiorstw społecznych – ES Funduszu TISE współfinansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny, a zarządzanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego i Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. W ciągu trzech lat TISE udzieliło prawie 500 preferencyjnych pożyczek (oprocentowanie 0,88% w skali roku) o wartości prawie 40 mln.

Zł. Projekt był pilotażem programu pożyczkowego, który zostanie uruchomiony w ramach programu PO WER w roku 2017.

Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych TISE SA jest funduszem pożyczkowym dla organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw społecznych, mikro, małych i średnich firm. Zostało założone przez Bank BISE w roku 1991 r. Obecnie jego właścicielem jest francuski bank Crédit Coopératif, który od ponad 120 lat zajmuje się finansowaniem projektów w dziedzinie ekonomii społecznej. Początkowo TISE było funduszem venture capital, a od 2008 r. udziela pożyczek organizacjom pozarządowym, mikroprzedsiębiorstwom i MŚP, wykorzystując fundusze własne oraz środki finansowe udostępniane przez Bank Gospodarstwa Krajowego (np. inicjatywa JEREMIE).

TISE jest też jedynym pośrednikiem finansowym Banku Gospodarstwa Krajowego w projekcie pilotażowym (ES Fundusz TISE) współfinansowanym przez Europejski Fundusz Społeczny, a przeznaczonym dla przedsiębiorców społecznych. TISE udziela także mikropożyczek finansowanych z linii kredytowej EFI (EPMF Progress). TISE jest jedynym członkiem założycielem i jedynym polskim przedstawicielem w Europejskiej Federacji Banków Etycznych i Alternatywnych (FEBEA), którą tworzą instytucje zajmujące się finansowaniem projektów społecznych i etycznych. Dotychczas udzieliło 3 tys. pożyczek o łącznej wartości ponad 90 mln euro.

Więcej informacji na www.tise.pl, [facebook/tisesa](https://facebook.com/tisesa)

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Justyna Duks

Organizacje pozarządowe to wszystkie podmioty, które nie są organami lub jednostkami podległymi administracji publicznej (rządowej i samorządowej) oraz których działalność nie jest nastawiona na osiąganie zysku. Czasami o organizacjach pozarządowych mówi się jako o „trzecim sektorze”. W ramach działalności statutowej organizacji wyróżnia się trzy rodzaje – działalność statutową nieodpłatną, odpłatną i gospodarczą. Poniżej znajdziecie Państwo dokładny opis każdej z nich. Zapraszamy do lektury.

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

To taka działalność organizacji pozarządowej (fundacji, stowarzyszenia), która jest zgodna z jej statutem, w którym wymienione są cele działalności oraz wskazane sposoby ich realizacji. Działalność statutowa prowadzona przez organizacje pozarządowe może mieć charakter działalności nieodpłatnej i działalności odpłatnej. Rozróżnienie to wprowadziła Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, formułując kategorię

odpłatnej działalności pożytku publicznego, która jest działalnością statutową i nie jest traktowana jako działalność gospodarcza. Zarówno działalność nieodpłatna, jak i działalność odpłatna jest działalnością nienastawioną na zysk, a więc działalnością not for profit.

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA NIEODPŁATNA

Działalnością nieodpłatną pożytku publicznego jest taką działalnością, za którą organizacja nie pobiera opłat

(wynagrodzenia). Jest to więc klasyczna działalność statutowa. Oznacza to, że organizacja pozyskuje środki finansowe na swoją działalność z różnych źródeł (występuje o dotacje, poszukuje darczyńców, sponsorów, organizuje zbiórki publiczne), korzysta z pracy wolontariuszy, a następnie nieodpłatnie świadczy usługi na rzecz swoich odbiorców (np. organizuje szkolenia, za które uczestnicy nie muszą płacić, drukuje bezpłatne materiały, wydaje darmowe posiłki itp.). Rodzaje działalności muszą mieścić się w sferach pożytku publicznego (sferach zadań publicznych, opisanych w Usta-

wie o działalności pożytku publicznego).

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA ODPLATNA

Działalnością odpłatną pożytku publicznego jest działalność statutowa organizacji pozarządowej, mieszcząca się w zestawie zadań publicznych, opisanych w Ustawie o pożytku, za którą organizacja pobiera opłaty (wynagrodzenie).

W jej ramach organizacja za swe usługi czy produkty (np. szkolenia czy materiały) pobiera opłaty, których wysokość nie może być wyższa od wartości bezpośrednich kosztów tej działalności.

Działalność odpłatna polega więc na sprzedaży usług i towarów po kosztach ich wyprodukowania – organizacja nie zarabia na tym, tylko uzyskuje zwrot poniesionych nakładów – w tym celu należy dokonać kalkulacji kosztów.

Działalność odpłatna nie musi być zarejestrowana, ale musi być wyodrębniona księgowo. W organizacjach prowadzących działalność odpłatną limitowane są wynagrodzenia osób w nich zatrudnionych.

Działalność statutowa prowadzona przez organizację pozarządową może mieć charakter działalności nieodpłatnej i działalności odpłatnej. **Ustawa o działalności pożytku publicznego**

i o wolontariacie przewiduje dwa szczególne rodzaje działalności odpłatnej pożytku publicznego:

- 1) Sprzedaż towarów lub usług wytworzonych lub świadczonych przez osoby bezpośrednio korzystające z działalności pożytku publicznego, w szczególności w zakresie rehabilitacji oraz przystosowania do pracy zawodowej osób niepełnosprawnych.
- 2) Sprzedaż przedmiotów darowizny na cele prowadzenia działalności pożytku publicznego.

Istnieją dwa przypadki, kiedy działalność odpłatna staje się działalnością gospodarczą:

- 1) Gdy odpłatność – w odniesieniu do działalności danego rodzaju – jest wyższa od kosztów tej działalności
- 2) Gdy przeciętne, miesięczne wynagrodzenie osoby fizycznej z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu działalności odpłatnej, przekracza 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłaszanego przez GUS za rok poprzedni

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Pomimo że organizacje pozarządowe z definicji są podmiotami niedziałającymi w celu osiągnięcia zysku, to zarów-

no stowarzyszenia, jak i fundacje mogą prowadzić działalność gospodarczą. Jednakże ich podstawowym celem jest zawsze prowadzenie działalności statutowej.

Działalność gospodarcza jest jedynie działalnością uboczną, służącą pozyskiwaniu środków finansowych na prowadzenie działalności statutowej. A więc zysk nie może być dzielony np. między członków stowarzyszenia.

Aby mieć możliwość prowadzenia działalności gospodarczej konieczne jest zarejestrowanie się organizacji w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Z chwilą dokonania wpisu (rejestracji) organizacja staje się przedsiębiorcą. W odniesieniu do jednego typu działań można prowadzić działalność odpłatną i nieodpłatną – nie można natomiast łączyć działalności odpłatnej i gospodarczej w tej samej dziedzinie, np. wydawanie publikacji nie może być po części działalnością odpłatną, a po części działalnością gospodarczą.

Działalność gospodarcza nie może dominować nad działalnością statutową. Jest to podstawowa zasada, o której muszą pamiętać wszystkie organizacje (wynika to z ustawy prawo o stowarzyszeniach i ustawa o fundacjach).

**OŚRODEK
WSPIERANIA INICJATYW
EKONOMII SPOŁECZNEJ**

TARGES.PL

ZAKUPY W SPOŁECZNYM STYLU

Masz dość zakupów rzeczy „nijakich”?
Produkowanych seryjnie?
Skierowanych do masowego klienta?
TAK!? To świetnie. Masz możliwość to zmienić!

A może produkujesz przedmioty niepowtarzalne?
Świadczysz unikatowe usługi?
I nie masz gdzie ich sprzedać?
To tu bezpłatnie* zaprezentujesz
swoją ofertę światu!

Portal targes.pl to miejsce sprzedaży produktów i usług z nutą społeczną.
Każda transakcja dokonana za pośrednictwem targes.pl to zakup
produktów wysokiej jakości, z których część dochodów** przeznaczona
jest na cele społeczne, a każda sprzedaż to pomoc w ich realizacji.

*Oferta bezpłatnego użytkowania portalu dla przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych, spółdzielni społecznych ważna do dnia 31.12.2015 roku.

Od 1 stycznia 2016 cennik zgodny z Regulaminem na stronie www.targes.pl

**Całkowity zysk z pośrednictwa sprzedaży towarów i usług zostanie przeznaczony na realizację celów statutowych Administratora Strony, który prowadzi działalność pożytku publicznego zgodnie z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

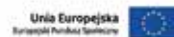
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KONKURS

NA NAJLEPSZĄ INICJATYWĘ ELBLĄSKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
IM. DR **ALEKSANDRY GABRYŚIAK**

ROZSTRZYGNIĘCIE KONKURSU JUŻ 5 GRUDNIA 2016 PODCZAS GALI
WOLONTARIATU W RATUSZU STAROMIEJSKIM W ELBLĄGU

Projekt "Ośrodki Wspierania Inicjatyw Ekonomicznych" realizowany jest przez Stowarzyszenie ESWIP
w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Adeli i współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego